

DRAUGAS

PERIODICALS
July 29, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPOS - JULY 29, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-28-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 146

Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Plaukimo pirmenybės Cleveland, OH. Lance Armstrong vėl laimėjo. JAV futbolo rinktinė — „Auksinės taurės“ laimėtoja. Lietuviai plaukimo estafetėje. Du žais NBA lygoje. 2 psl.

Atgaivinkime vasaros šventes. Monsinoras V. P. Rūkas. Atkurti istorinį teisingumą. 3 psl.

JAV lietuvių menės Lietuvos Valdovų rūmuose įruošimo galimybės koncepcija. 4 psl.

Dviračių žygis, skirtas parlamentinės tradicijos kūrėjams pagerbti. 5 psl.

Nuostabūs išpūdžiai iš mašinų parodos. „Draugo“ šventė. 6 psl.

Sportas

* Nesėkmė pirmosiose UEFA Intertoto futbolo taurės turnyro pusfinalio rungtynėse patyrė Vilniaus „Žalgirio“ komanda. „Žalgirio“ futbolininkai savo aikštėje 1:2 nusileido Kluž „CFR Ecomax“ (Rumunija) vienuolikei. Įvarčius nugalėtojams pelnė Cristian Dan ir Adrian Anca. Žalgirietis Aleksandras Osipovičius 75 min. buvo išlyginęs rezultata — 1:1.

* Trečiąją pergalę iš eilės Lenkijoje vykstančiame Europos jaunųjų merginų (iki 16 m.) krepšinio A pogrupio čempionate iškovojo Lietuvos rinktinė. Jau užsitikrinsios vietą A pogrupyje ketvirtadienį trečiojoje turnyro 9-16 vietų G grupės rungtynėse lietuviškos 70:56 nugalėjo bendramžės iš Vengrijos. Lietuvos komandoje vėl nesulaikoma buvo Gintarė Petronytė, pelniusi 24 taškus, atkovojusi 14 kamuolių bei blokuojusi net 4 varžovių metimus.

* Pasaulio jaunimo (iki 21 m.) krepšinio čempionatui Argentinoje besiruošiančiai Lietuvos rinktinę pergalingai pradėjo „Global Games“ turnyrą. Pirmosiose grupės rungtynėse Ramūno Butauto auklėtiniai 66:56 nugalėjo Slovenijos komandą. Rezultatyviausiai žaidė 10 taškų pelnęs Marius Prekevičius.

Naujausios žinios

* Prezidentas V. Adamkus gautą piniginių apdovanojimą skyrė žmonos fondui.

* Žemės reforma sostinėje stringa dėl savivaldybės kaltės, sako Vilniaus apskrities administracija.

* Opozicija siūlo aiškintis ne žemės ūkio ministrės siuntinio klajones, o kunigaikštienės titulo gavimo aplinkybes.

Valiutų santykis

1 USD — 2.863 LT

1 EUR — 3.452 LT

Rusija savaip rodo tragišką Lietuvos istoriją

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Kremliaus kontroliuojama televizija „Rosija“ parodė naują valandos trukmės filmą „Miško broliai“, kuriame remiantis garsojo partizanų generolo Jono Žemaičio (Vytauto) likimu buvo bandoma pateikti plačią tragišką pokarinės Lietuvos gyvenimo įvykių panoramą.

Kaip rašo dienraštis „Lietuvos rytas“, ši filmą sunku apibūdinti kaip vien istorinį dokumentinį, nes archyvinę medžiagą, tų laikų amžininkų liudijimus nuolat perkerta garsaus vaidybinio kūrinio „Niekas nenorėjo mirti“ kadrai.

Anot dienraščio, išplėsti iš Vytauto Žalakevičiaus filmo konteksto kadrai įgauna net priešingą prasmę: iš pradžių rodomi nesiskutę bei ginkluoti „raudonieji“ broliai Lokiai automatiškai tampa tarsi miško brolių įvaizdžiu.

Rašytojo Vytauto Petkevičiaus, J. Žemaičio ryšininkės

Ninos Rasos Nausėdaitės, istoriko Arvydo Anušausko, publicisto Prano Morkaus ir buvusio rezisto Jono Čeponio prisiminimus bei svarstymus ekrane tolydžio papildė rusų specialiųjų tarnybų istoriko Anatolij Sudoplatov akcentai.

Dažnas — ir anoniminis diktoriaus tekstas. Pavyzdžiui, toks: „1918 metais, padedant Sovietų Rusijai, Lietuva gavo nepriklausomybę, bet dėl savojo silpnumo negalėjo vykdyti nepriklausomos politikos“.

Supažindinant su Lietuva tikrosios istorijos nežinantį žiūrovą apie Molotov-Ribbentrop pakta iš ekrano apie šį dokumentą tyliu balsu vos sumurmama, o kolonistais vadinami patys lietuviai.

Filme yra ir daugiau nesusi-pratimų. Minėdama didžiojo kunigaikščio Vytauto vardą scenarijaus autorė ir režisierė Lilija Vjugina, pastaciūsi juostą niekam nežinomoje studijoje „Naš

priglausomos politikos“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

vzgliad“, nuolat rodo Gedimino skulptūrą.

Ypač pabrėžiama rusų istoriko A. Sudoplatov frazė: „Tai tragiškas pilietinio karo Lietuvoje puslapis, kuriame dalyvavo sovietų vidaus kariuomenė ir sovietų operatyviniai padaliniai“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Ypač pabrėžiama rusų istoriko A. Sudoplatov frazė: „Tai tragiškas pilietinio karo Lietuvoje puslapis, kuriame dalyvavo sovietų vidaus kariuomenė ir sovietų operatyviniai padaliniai“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

Filmas baigiamas Lietuvoje liūdnei pagarsėjusio rašytojo V. Petkevičiaus rusiškai pasakytais žodžiais: „Kare nereikia ieškoti didvyrių“.

K. Prunskienės siuntinys gabentas ne diplomatinio pašto

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamentas (VSD) patvirtino Užsienio reikalų ministerijos informaciją, kad žemės ūkio ministrei Kazimirai Prunskienei skirtas siuntinys iš Rusijos į Lietuvą buvo atgabentas ne diplomatinio pašto.

Tai VSD paskelbė ketvirtadienį, atlikęs tyrimą dėl galimo diplomatinio pašto gabenimo taisyklių pažeidimo.

Pasak VSD pranešimo spaudai, vadovaujantis šiomis taisyklėmis, jokie privatus pobūdžio siuntiniai negali būti gabenami diplomatinio pašto.

„Nustačius, kad minėta siunta į Lietuvą atgabenta ne diplomatinio pašto, tyrimas baigtas, konstatuojant, kad šio pašto gabenimo taisyklės nebuvo pažeistos“, pabrėžiama pranešime.

Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos vadovė, žemės ūkio ministrė K. Prunskienė šią savaitę apkalto Užsienio reikalų ministeriją paviešinus iš Rusijos gauto jai skirtą siuntinį turinį. Pasak ministrės, diplomatinio pašto atėjęs siuntinys be jos sutikimo buvo pademonstruotas žiniasklaidai.

Tuo tarpu URM tvirtina, kad, atlikus tarnybinių patikrinimų, nustatyta, kad siunta iš Sankt Peterburgo atvežta ne diplomatinio pašto, bet neigia jai mestus kaltinimus dėl siuntinio turinio paviešinimo.

Nukelta į 5 psl.

Naikintuvo pilotai liko patenkinti Vilniaus oro uostu

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — NATO oro erdvę virš Baltijos šalį saugančio Vokietijos kariuomenės oro pajėgų naikintuvo „F-4 Phantom“ įgula liko patenkinta Vilniaus oro uostu, jo infrastruktūra bei aptarnaujančiu personalu.

Kaip sakė Vilniaus oro uoste ketvirtadienį nusileidusio „fantomo“ įgulos narys kapitonas Harald Budig, iškilus būtinybei Vilniaus oro uostas galėtų pakeisti pagrindinį oro erdvės apsaugos misijos Zoknių oro uosta, esantį netoli Šiaulių.

Iš Zoknių į Vilnių atskridęs vienas iš keturių Baltijos oro erdvę saugančių „fantomų“ išbandė oro uosto pakilimo-nusileidimo taką, susitikio su čia dirbančiais ugniagesiais, apžiūrėjo jų turimą techniką, supažindino Vilniaus oro uosto darbuotojus su kariniu orlaiviu.

„Mūsų šio dienos tikslas buvo nutūpti Vilniaus oro uoste ir įsitikinti, kad avarinio nusileidimo atveju oro uosto tarnybos sugebės aprūpinti degalais, taip pat supažindinti oro uosto priešgaisrinę tarnybą ir gelbėjimo tarnybą su veiksmų planu“, oro uoste surengtoje spaudos konferencijoje sakė įgulos vadovas kapitonas Uli Paec.

Anot „fantomo“ pilotų, šis karinis orlaivis gali išvystyti daugiau nei 2,000 kilometrų per valandą greitį, o iš pagrindinės bazės, Zoknių oro uosto, iki šiaurinės Estijos sienos nukelia per 20 minučių.

Kauno Laisvės alėja matuojasi naujus drabužius

Kaunas, liepos 28 d. (ELTA) — Įsivaizduojama pagrindinės Kauno pėsčiųjų gatvės — Laisvės alėjos — būsima „europietiška“ veida kauniečiai bei miesto svečiai iki savaitės pabaigos gali pamatyti Laisvės alėjoje, priešais miesto savivaldybės stovinioje palapinėje. Čia pirmą kartą viešai rodomi urbanistinių architektūrinių idėjų konkurso „Laisvės alėja — europietiška bendravimo erdvė“ dalyvių pateikti projektai. Juos žmonės gali įvertinti ir raštu išsakyti savo nuomonę.

Konkurse dalyvavo penkios architektų grupės: dvi lietuvių, dvi jungtinės lietuvių ir užsieniečių bei viena užsieniečių. Kaip atnaujinti Laisvės alėją, idėjas siūlo architektų grupės iš Olandijos, Danijos ir Didžiosios Britanijos. Tačiau kol konkurs nepasibaigęs, projektų autoriai „slepami“ po kodais.

Parodoje — Kauno Laisvės alėjos „europietiškas“ veidas.

Aliaus Korolovo (ELTA) nuotr.

Pildosi V. Prudnikovo svajonė turėti liftą

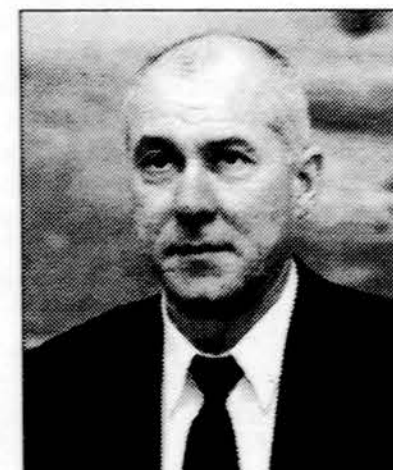
Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Atnaujinta Kultūros ministerija turėtų pasikeisti neatpažįstamai. Dabar čia pats remonto įkarštis: vertiamas sienos, keičiamos grindys ir langai, perdažyti darbuotojų kabinetai apstatomi naujais baldais. Jau rugpjūčio 5 dieną turėtų atgabentas ministerijos liftas.

Apie ketinimus keturių aukštų ministerijos pastate įrengti liftą V. Prudnikovas yra užsiminęs dar praėjusių metų pabaigoje. Bet visuomenėje kilus pasipriešinimui, sumanymas buvo atidėtas. „Šis liftas bus skirtas neigaliesiems, taip pat pasaulinio masto žvaigždėms kaip Montserrat Caballier. Liftas turi būti“, paaikšino ministras, vis dėlto pridūręs, kad ministerijoje žymioji dainininkė neapsilankė ne dėl lifto nebuvimo.

Ministerijoje įrenginėjami ne tik poilsio kambariai darbuotojams, bet ir oro vėsintuvai bei atskira patalpa vertėjams. Baigiama įrengti ir nauja erdvi koncertų salė, kurios viduryje, pasak V. Prudnikovo, stovės baltas rojalis. Čia numatyta surengti koncertus ministerijos darbuotojams. Suremontuota ir konferencijų salė. Jau atnaujinti trečias ir ketvirtas ministerijos aukštai.

Po perdažymo atsinaujins ir pastato eksterjeras. Baigus pagrindinio ministerijos pastato remonto bus imamasi sovietmečių statyto priestato. Ten atsisiančios didžiulės salės ir kitos patalpos, tarp jų — poilsio kambariai vairuotojams.

Praėjusiam šimtmetyje statyta ir, anot ministro, nuo sovietinių metų remonto nematanti ministerija iki remonto buvusi varganos būklės. Tuo teko įsitikinti ir žurnalistams — apatinuose remonto dar nepaliestuose aukštuose aplūžusios grindys, gipso lipdiniai

Vladimiras Prudnikovas

Aliaus Korolovo (ELTA) nuotr.

dekoruotos sienos pageltusios, baldai dvelkia sovietmečiu.

Kol vyksta remontas, darbuotojai glaudžiasi kituose aukštuose. Kiekvienas darbuotojo kabinetas, anot V. Prudnikovo, bus skirtingos spalvinės gamos, bet dekoracijos išliks autentiškos. Ministro kabinetas dar nebuvo atnaujintas.

Ministro iniciatyva įrengtos iki šiol nenaudotos palėpės patalpos su stoglangiais. Čia įsikurs ministerijos pareigūnai. Atnaujinant patalpas restauruojami ir perdažomi gipso lipdiniai, atnaujinamos autentiškos klinkinės krosnys bei vitražai. Ministras įsitikinęs, kad naujai langai ir šildymo sistema leis taupyti lėšas.

Po atsinaujinimo įėjus į ministeriją, lankytojai pasitiks informacijos centras. Čia visi galės sužinoti, kokie kultūriniai renginiai vyksta bet kuria šalies kampelyje, turės galimybę įsigyti bilietus, pasidėti kavinukėje.

Lyg ant sparnų skrajodamas nuo gražtų žyzimo užiančioje bei dažais kvėpiančioje ministerijoje ir žvelgdamas pro naujus plastikinius langus į sostinės panoramą ministras pasidžiaugė, kad nuo šiol Lietuva turės gražią Kultūros ministeriją.

V. Landsbergis: pasaulis turėtų suprasti terorizmo kontekstą

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Gruzijos valdžios ištirti ir oficialiai išskirti kaltinimai Rusijos karinei žvalgybai (GRU), kuri veikia ir kaip teroristinė organizacija, neturėtų nieko stebinti, teigiama Tėvynės sąjungos pranešime spaudai.

Dar visai neseniai Katarė buvo nuteisti iki gyvos galvos du Rusijos specialiųjų tarnybų agentai, susprogdinę Čečėnijos buvusį prezidentą Z. Jandarbijev su sūnumi, o Ukrainos teisėsauga tebetiria du pasikėsinimus į V. Juščenko gyvybę: nuodijimą ir sprogdinimą.

Padėjusieji sprogdinimų būsimą prezidentą rinkimų štabe yra sulaukyti.

„Tai vel kadriniai Rusijos „specialistai“. Narsi žurnaliste A. Politikovskaja buvo nuodijama lektuve pakeliui į Beslan ir tik per stebuklą liko gyva. Čečėnijos Respublikos teisėto parlamento pirmininkas A. Alichadžiev jau prieš keletą metų, kai Rusija pradėjo antrąjį Čečėnijos karą, buvo pagrobtas savo namuose kaime, išgabentas į Maskvą ir, be abejo, nukankintas. Lavonai dar ir niekinami, demonstruojami teroro tikslu, o artimesiems palaidoti negrąžinami. Visa tai vyko ir Lietuvoje, kuri nuo 1940–1941 m. patyrė, ką reiškia „raudonojo teroro“ sąvoka“, aiškino Tėvynės sąjungos narys, europarlamentaras Vytautas Landsbergis.

Tėvynės sąjungos išplatintame pareiškime taip pat rašoma: „Tai valstybinio terorizmo stabilus braižas, apie kurį liudija Rusijos valdžios atsakymai bendradarbiauti tiek 1941 m. Rainių žudynių, tiek 1991 m. Medininkų žudynių bylose. Ir Sausio 13-osios kaltininkai, vienas net nuteistas Lietuvos teismo, pasprukę pas šeiminingą jautai kaip žiurkės užantye.“

Beje, po to rengtų pasikėsinimų į Gruzijos prezidentą E. Ševarnadze organizatorius taip pat ramiai gyvena Maskvoje. Demokratinis pasaulis turėtų pradėti suprasti šį tarpautinio terorizmo kontekstą. Dabar tai paskutinis, nors naujas, ginklas sugriauti Vakarų „kapitalizmą“. Lietuva bent jau yra įvardijusi Seimo teisiniais aktais ir NKVD-KGB, ir GRU, kaip okupuotoje mūsų šalyje veikusias nusikalstamas organizacijas.

Kai kurie šių organizacijų nariai tebesididžiuoja, net viešai, tokia savo praeitimi, liudija teismuose vieni kitų naudai, bet čia jau Lietuvos valstybės ir dabartinės visuomenės problema“.

Lietuvoje — gaisrų protrūkis

Vilnius, liepos 28 d. (ELTA) — Pastarąją parą ugniagesių tarnybos malšino 47 gaisrus. Šiauliuose, prie Rekyvos ežero, liepsnojo durpunga pieva. Ugniagesiams šį pavojingą gaisrą židinių pavyko lokalizuoti ir užgesinti.

Kaimuose alinant vasaros karščiams vis išsiplieskia gaisrai sodybose, daržinėse, sandėliuose. Nelaimė išiveržė ir Kaišiadorių rajono Sekonių kaimo gy-

ventojos Ramutės Kabašinskių namus. Gaisro metu ūkiniam pastate sudegė nemažai grūdų, šiaudų, namų apyvokos daiktų. Gaisrą sukėlė pažeistos krosnių įrengimo ir naudojimo taisyklės.

Kelmės rajono Janapolės kaime ugniagesiams nepavyko užgesinti degusio Zofijos Kelpšienės medinio namo.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Lietuvoje — gaisrų protrūkis

Vilnius, liepos 28 d. (ELTA) — Pastarąją parą ugniagesių tarnybos malšino 47 gaisrus. Šiauliuose, prie Rekyvos ežero, liepsnojo durpunga pieva. Ugniagesiams šį pavojingą gaisrą židinių pavyko lokalizuoti ir užgesinti.

Kaimuose alinant vasaros karščiams vis išsiplieskia gaisrai sodybose, daržinėse, sandėliuose. Nelaimė išiveržė ir Kaišiadorių rajono Sekonių kaimo gy-

ventojos Ramutės Kabašinskių namus. Gaisro metu ūkiniam pastate sudegė nemažai grūdų, šiaudų, namų apyvokos daiktų. Gaisrą sukėlė pažeistos krosnių įrengimo ir naudojimo taisyklės.

Kelmės rajono Janapolės kaime ugniagesiams nepavyko užgesinti degusio Zofijos Kelpšienės medinio namo.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beveik kilometrą.

Arti degančio namo vandens telkinio nebuvo, jį teko vežti beve

SPORTO

APŽVALGA

ŠALFAS praneša

PLAUKIMO PIRMENYBĖS CLEVELAND

2005 metų Š. Amerikos Liepų plaukimo pirmenybės įvyko š. m. gegužės 14 d., John Carroll universiteto uždaramame 25 jardų baseine, University Heights, Ohio. Varžybas vykdė Cleveland LSK „Žaibo“ plaukimo sekcija, vadovaujama Pilypo Taraška. ŠALFAS-gos Plaukimo komiteto narys Algirdas Norkus iš Čikagos. Sklandžiai sekretoriauavo Sharon Taraškienė su savo talkininkais.

Pirmenybėse dalyvavo 24 plaukikai: 11 vyrų (berniukų) ir 13 moterų (mergaičių). 19 dalyvių buvo iš Cleveland apylinkių, 2 iš Dayton ir 1 iš Cincinnati. Dalyvių gyvenamajai vietai pažymėti bus vartojama: (Cl) — Cleveland, (Ch) — Čikaga, (D) — Dayton ir (Cn) — Cincinnati.

Nors ir mažokas dalyvių skaičius, tačiau dauguma pasėkmių buvo geros, ypač vyrų ir moterų klase. Buvo pagerinti 7 ŠALFAS-gos pirmenybių rekordai:

Algis Aukštuolis, 19 metų (Cl) pagerino 200 jardų laisvu stiliumi 1:57.95 min. ir 100 j krūtine 1:05.22 min. rekordus vyrų klase. Jis taipogi laimėjo 100 j laisvu st. (54.81 sek.) ir buvo antras 50 j laisvu st. (23.42 sek.).

Veronika Taraškaitė, 26 m. (Cl) pasiekė 3 rekordus, moterų senjorių, (25 m. ir vyresnių) klase: 200 j laisvu st. — 2:12.25 min., 100 j krūtine — 1:19.90 min. ir 200 j kompleksiniai — 2:19.67 min.

Diana Norkutė, 13 m. (Ch) pagerino 2 rekordus, mergaičių 13–14 m. klase: 100 j peteliške — 1:05.18 min. ir 100 j krūtine — 1:19.74 min.

Techniškos pasekmės

Žemiau pateikiame vyrų ir moterų atvirojo klases (absoliučias) pasekmes, kurios yra išvardintos pagal pasiektą laiką, nepaisant amžiaus bei klases. Šių klasių pirmų 3-jų vietų laimėtojai kiekvienoje rungtyje buvo apdovanoti ŠALFAS-gos žaidynių medaliais.

Vyrų atvira klasė

50 j laisvu stiliumi: 1) Kestutis Aukštuolis, 21 metų, (Cl) 23.27 sek. 2) Algis Aukštuolis, 19 m. (Cl) 23.42 sek. 3) Šarūnas Taucas, 31 m. (Ch) 24.69 sek. **100 j laisvu st.:** 1) Algis Aukštuolis 54.81 sek., 2) Šarūnas Taucas 55.76 sek., 3) Vincas Taraška, 35 m. (Cl) 1:15.21 min. **200 j laisvu st.:** 1) Algis Aukštuolis 1:57.95 min. (Rekordas), 2) Matthew Dorsh, 22 m. (Cl) 2:03.62 min., 3) Pilypas Taraška, 25 m. (Cl) 2:44.44 min. **100 j nugara:** 1) Antanas Taraška, 37 m. (Cl) 1:27.20 min., 2) Vincas Taraška 1:32.86 min., 3) Tadas Bartkus, 26 m. (Cl) 1:37.16 min. **100 j krūtine:** 1) Algis Aukštuolis 1:05.22 min. (Rek.), 2) Matthew Dorsh 1:17.26 min., 3) Tadas Bartkus 1:40.53 min. **100 j peteliške:** 1) Kestutis Aukštuolis 57.79 sek., 2) Kestutis Aukštuolis 1:02.46 min., 3) Pilypas Taraška 1:18.08 min. **200 j kompleksiniai:** 1) Matthew

Dorsh 2:08.94 min., 2) Kestutis Aukštuolis 2:10.82 min., 3) Pilypas Taraška 2:37.98 min.

Moterų atvira klasė

50 j laisvu st.: 1) Diana Norkutė, 13 m. (Ch) 27.50 sek., 2) Adrijana Taraškaitė, 13 m. (Cl) 30.07 sek., 3) Viktorija Taraškaitė, 8 m. (Cl) 44.71 sek. **100 j laisvu st.:** 1) Akvilina Vaičiūtė, 22 m. (Cn) 56.54 sek., 2) Diana Norkutė 1:00.25 min., 3) Adrijana Taraškaitė 1:11.58 min., **200 j laisvu st.:** 1) Ann Skerkoski, 22 m. (Cl) 2:12.07 min., 2) Veronika Taraškaitė, 26 m., (Cl) 2:12.25 min. (Rek. senjorių moterų klase). **100 j nugara:** 1) Akvilina Vaičiūtė 1:05.12 min., 2) Milda Žilinskaitė, 21 m. (D) 1:06.82 min., 3) Ann Skerkoski 1:16.62 min. **100 j krūtine:** 1) Diana Norkutė 1:19.74 min. (Rek. merg. 13–14 m. klase), 2) Svetlana Nepocatych, 22 m. (D) 1:19.90 min., 2) Veronika Taraškaitė 1:19.90 min. (Rekord. sr. moterų kl.). **100 j peteliške:** 1) Diana Norkutė 1:05.18 min. (Rek. merg. 13–14 klase), 2) Svetlana Nepocatych 1:10.18 min., 3) Milda Žilinskaitė 1:20.39 min. **200 j kompleksiniai:** 1) Veronika Taraškaitė 2:19.67 min. (Rek. senjorių moterų klase), 2) Svetlana Nepocatych 2:21.53 min. 3) Akvilina Vaičiūtė 2:30.77 min. Pastaba: **100 j krūtine** buvo lygiosios tarp Svetlanos ir Veronikos dėl 2-ros vietos.

Paskirų klasių laimėtojai

Vyrų ir moterų reguliarios (17–24 metų) klases, senjorių (25 m.) klases ir mergaičių 13–14 m. klases laimėtojų pasekmes nesunku atrinkti iš atvirojo klases pasekmių, pateiktų aukščiau. Pridedame jaunučių klasių laimėtojų pasekmes. Įvairiose jaunučių klase dalyvavo 8 plaukikai, 5 mergaitės ir 3 berniukai, visi iš Cleveland apylinkių.

Mergaičių 6 m. ir jaunesnių: Silvija M. Taraškaitė, 5 m. — 25 j laisvu st., 36.27 sek.

Mergaičių 7–8 m.: Viktorija Taraškaitė, 8 m. — 25 j laisvu st. 18.47 sek.; 50 j laisvu st. 44.71 sek., 100 j kompleksiniai 1:54.88 min. Lana Iverson, 7 m. — 25 j laisvu st. 32.08 sek.

Berniukų 7–8 m.: Kovas Kijauskas, 7 m. — 25 j laisvu st., 33.14 sek., 25 j nugara 31.45 sek.; 25 j krūtine 31.46 sek.

Mergaičių 11–12 m.: Kaja Kijauskaitė, 11 m. — 50 j laisvu st. 46.14 sek.; 50 j peteliške 1:10.53 min.

Berniukų 9–10 m.: Nicholas B. Taraška, 10 m. — 50 j laisvu st. 37.70 sek. 50 j peteliške 51.44 sek.; 100 j kompleksiniai 1:48.56 min.

Berniukų 11–12 m.: Vytas B. Aukštuolis, — 50 j laisvu st. 41.18 sek.; 50 j nugara 47.01 sek.; 50 j krūtine 52.15 sek.

Kitos plaukimo varžybos — 2005 m. Š. Amerikos baltiečių pirmenybės 2005 m. spalio 8 d. Brampton, Ont. Kanadoje.

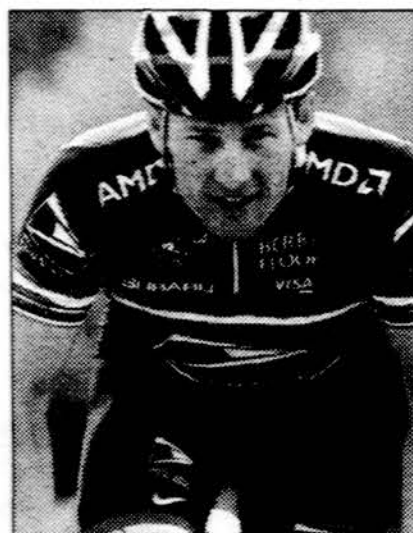
ŠALFAS informacija

Sportas Amerikoje

LANCE ARMSTRONG VĖL LAIMĖJO

Amerikietis Lance Armstrong praėjusį sekmadienį jau septintą kartą buvo apvainikuotas „Tour de France“ dviračių lenktynių nugalėtojo laurais. Po šios sėkmės 33 metų amžiaus tvirtuolis dviratininkas pareiškė, kad tai buvo paskutinės jo lenktynės ir dabar atėjo laikas pailsėti, pabūti su šeima (jis turi dvynukus dukreles ir sūnų). Armstrong pareiškimas, be abejo, nudžiugino daugelį šių lenktynių dalyvių, nes tai atvėrė daugiau galimybių laimėti titeliams.

Lance Armstrong septintais laimėjimas dar nuostabesnis dėl to, kad 1998 m. jam buvo nustatyta smegenų vėžio diagnozė ir galimybės pagyti iš šios pavojingos ligos nebuvo

Lance Armstrong.

didelės. Visgi trims mėnesiams praėjus po terapijos, Armstrong vėl sėdo ant dviračio ir treniravosi nuo 3–5 val. kasdien.

Gdytojai tvirtino, kad jo pasveikimas yra tikras stebuklas, o Armstrong pirmąsias „Tour de France“ lenktynes laimėjo 1999 metais.

Ne tik Lance Armstrong „Tour de France“ laimėjimai, bet ir jo kova prieš vėžį, padarė šį atletą vienu žinomiausių žmonių pasaulyje, o taip pat daug prisidėjo prie lenktynių išgarsinimo. „Forbes“ žurnalas šiemet jį paskelbė 15-uoju iš 100 įtakingiausių ir žymiausių žmonių pasaulyje. Tuo populiariu pasinaudodamas, Armstrong žada paskirti daug laiko ir pastangų, renkant lėšas vėžio tyrimams, be to, jo pergalė prieš vėžį teikia vilčių ir kitiems, sergantiems šia liga. (M.L.)

JAV VALSTYBINĖ FUTBOLO RINKINĖ „AUKSINĖS TAURĖS“ LAIMĖTOJA

Amerikos futbolo, kuris čia vadinamas „soccer“ vardu rinktinė nustebo savo gerbėjus ir iškovojau „aukso taurę“, kuri vadinasi CONCACAF „Golden Cup 2005“. Iškovoti šios taurės finalą, JAV rinktinė čia įveikė Panamos futbolininkus, kurie gana netikėtai čia pateko.

East Rutherford mieste, NJ, įvykusiose baigminėse rungtynėse praėjusį sekmadienį amerikiečiai sužaidė lygiomis, o mušant baudinius, laimėjo 3:1.

JAV rinktinė taurę buvo laimėjusi 1991 bei 2002 metais. Per laikotarpį nuo 1991 m.

taurę 4 kartus atiteko Meksikai, o vieną kartą — Kanadai. Tačiau šie amerikiečių pergalės nesulaukė Čikagos didžiosios spaudos dėmesio, pvz. „Chicago Sun-Times“ dienraštis šiam neeiliniam laimėjimui skyrė tik 11 eilučių.

(M.L.)

Įvairios sporto žinios

KIEK LIETUVIŲ ŽAIS „CAVALIERS“ KOMANDOJE?

Kaip rašoma Cleveland, OH, leidžiamame dienraštyje „The Plain Dealer“ (liepos 19 d.), yra galimybių, kad su Cleveland „Cavaliers“ krepšinio komandoje šimtmet pradės žaisti net trys lietuviai: Zydrūnas Ilgauskas, kuris jau sėkmingai šioje komandoje žaidė nuo 1996 m., Martynas Andriuskevicius ir Šarūnas Jasikevičius, nors dėl pastarojo yra nemažai abe-

jonų. Jeigu taip įvyktų, tai būtų pirmas kartas, kai toje pačioje NBA krepšinio lygos komandoje būtų trys lietuviai. Ž. Ilgauskas, pasibaigus š.m. krepšinio sezonui, ne kartą užsiminė, kad norėtų palikti „Cavaliers“ ir laimėti pabandyti kurioje kitoje NBA komandoje (ir, žinoma, gauti daugiau pinigų). Tačiau, atrodo, nuomonę pakeitė ir

greičiausiai pasiliks su savąja komanda. Beje, visi trys lietuviai yra kauniečiai. „Cavaliers“ vadina Ilgauską ir Andriuskevicių „dvyniais Baltijos bokštai“ (Baltic twin towers), nes jie abu yra 7 pėdų 2 colių aukščio. Cleveland, OH, lietuviai nekantriai laukia „derybų“ pabaigos ir tikisi, kad „Cavaliers“ komandoje iš 14 žaidėjų bus trys lietuviai. (M.L.)

LIETUVIAI PLAUKIMO ESTAFETĖJE

Lietuvos vyrų 4x100 metrų laisvo stiliaus plaukimo estafetės rinktinė FINA (Pasaulinės plaukimo federacijos) pasaulio plaukimo pirmenybėse, vykusiose Montreal (Canada) atplaukė ketvirtoje vietoje. Tik JAV, Kanados ir Australijos es-

tafetės buvo greitesnės. Lietuvos rinktinė, kurią sudarė Paulius Viktoravičius, Vytautas Janušaitis, Saulius Binevičius ir Rolandas Gimbutis, atplaukė 3 min. 17,89 sek. laiku ir tik 4,12 sek. atsiliko nuo pirmosios vietos atplaukusios Amerikos komandos.

Baigminėse atkarpoje Rolandas Gimbutis, kuris mokosi ir treniruoja University of California, Berkeley, pasiekė 48,78 sek. pasekmę. Rungties baigime lietuviai pralenkė Švediją, Vokietiją, Rusiją ir Olandiją. (M.L.)

LIETUVOS KLUBŲ RINKTINĖ NUGALĖJO

Lietuvos vyrų krepšinio klubų rinktinė, vadovaujama trenerio Valdemaro Chomichiaus, Pekine vykstančiame Bronislovo Stankovičiaus taurės turnyre iškovojau antrąją pergalę, nugalėjusi Jono Kazlausko treniruojamą Kinijos komandą 68:66 (17:18, 20:14, 15:9, 16:25).

Daugiausia taškų mūsų kiamas pelnė Martynas Andriuskevicius — 17, Simonas Serapinas — 11 ir Tomas Kuzminskas — 10.

Kinijos rinktinė žaidė be savo geriausio žaidėjo Yao Ming. Lietuvos krepšininkai po

dvių kėlinių pirmavo 37:32, o po trečiojo įgijo 11 taškų persvarą — 52:41. Rungtynių pabaigoje šeimininkams buvo pavykę išlyginti rezultatą, o pergalę mūsų kiamas išplėšė M. Andriuskevicius, atlikęs du baudos metimus. (Elta)

FUTBOLAS

ČIKAGOS LIETUVIŲ FUTBOLO LYGOS PIRMENYBĖS

Praėjusį seštadienį, liepos 23 d., nepaisant karšto ir tvankaus oro, prie Pasaulio lietuvių centro, Lemont, buvo žaidžiamas paskutinis Lietuvių futbolo lygos (ČLFL) ratas. Pirmosios vietos laimėjo „Alytaus“ komanda, pralaimėjusi savo susitikimą, šią poziciją turėjo užleisti „Vilniaus“ komandai, kuri su 18

taškų laimėjo reguliarųjį sezoną. Po jos liko „Alytus“ — 17, „Svityrus“ — 13 taškų. Toliau komandos išsirikiavo taip: „Capela“ 12, „Minija“ — 7, „Šiauliai“ — 5, „Lietuvėlė“ — 4 ir paskutinėje vietoje „Panevėžys“, pajėgęs tik du kartus sužais ti lygiomis ir surinkęs 2 taškus.

Liepos 30 d., nuo 3 val. po

„METROPOLITAN“ LYGOS ČEMPIONAI — „SOCKERS“ FUTBOLININKAI

Pagaliau buvo sužaistos paskutinės atidėtos „Metropolitan“ futbolo lygos 2004–2005 metų „major“ lygos pirmenybių rungtynės, po kurių paaiškėjo čempionai ir kitos prizinės vietos. Čempionų titulu pasipuošė „Sockets“ komanda, atidėtos rungtynėse įveikusi „Schwabens“ 4:1. „Schwabens“ lygiomis 0:0 sužaidė paskutinį susitikimą su „Eagles“ vienuolike. Švabai dviejose rungtynėse laimėjo tik 1 tašką ir liko trečio-

je vietoje. Antroje — „Lightning“, o „Lituanicos“ vyrams atiteko ketvirtoji vieta. Lietuvių taškų skaičius — 27. Po mūsų liko „United Serbs“, „Polonia“, „Eagles“, „Maroons“, „Legovia“ ir paskutinėje — „Vikings“ surinkusi tik 14 taškų.

Paskutinėje — dešimtoje — vietoje likusi „Vikings“ vienuolike kitą sezoną turės žaisti žemesnėje grupėje, o jos vietą užims iš jos atkeliavusi „Tarnovia“. Priešpaskutinėje vietoje

esanti „Legovia“ turėjo peržais ti žemesnės grupės antrąją komandą — „Green-White“. 4:2 rezultatu laimėjo „Legovia“ ir apgynė teisę išlikti stipriausiųjų tarpe.

Pažymėtina, jog busimajai sezonai, kuris prasidės rugpjūčio mėnesio paskutinį sekmadienį, „major“ divizione iš dešimties komandų penkios bus lenkiškos, nes „Tarnovia“ irgi turi lenkų žaidėjų daugumą. E. Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Maziindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesuiciame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administracijos — Vytas Paškus
administracija@draugas.org
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LYGOS — CHIRURGA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LYGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, suželdimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priimamą kainą. Sustatymui kalbės angliskai arba lietuviskai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

„DRAUGO“ SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kaltame lietuviskai
6618 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

DU ŽYMIJAI LIETUVIAI ŽAIS NBA LYGOJE

Šalia dviejų lietuvių, kurie iki šiol žaidė NBA lygoje — Zydrūno Ilgausko ir Dariaus Songailos, šioje geriausioje pasaulyje krepšinio lygoje jau tikrai matysime dar du mūsų tautiečius — vienus geriausių Europos žaidėjų: Šarūną Jasikevičių ir Arvydą Macijauską. Reikia priminti, jog Šarūnas neseniai buvo išrinktas krepšinio Nr. 1 Europoje, o Arvydas — trečiuoju. Sutartį jau pasirašė ir NBA naujokų birzon pakviestas Linas Kleiza, kuris žais Denver „Nuggets“ komandoje.

Jeigu Macijauskas jau kiek anksčiau buvo sutaręs atstovauti New Orleans „Hornets“ klubui, tai jo draugas Jasikevičius ilgai neapsisprendė, kurią komandą pasirinkti, nes jo agentas ieškojo geriausio pasiūlymo iš trijų klubų — Cleveland, Utah ir Indiana. Kaip pranešė Šarūno agentas Dong Neudstadt, daugiausia pinigų pasiryžo atsekti Indiana „Pacers“ klubo vadovybė, kuri lietuviai pažadėjo 3 metų sutartį su 12 milijonų dolerių.

Tačiau kol kas ši komanda lietuviai dar negarantuoją žaidėjų pozicijos startiniame penketuke, kaip buvo siūles Utah „Jazz“ klubas, kurio siūlyta alga buvo mažesnė. Bet yra galimybė, jog „Pacers“ komandoje, kur pagrindiniu žaidėju yra Jamaal Tinsley, vis besiskundžiantis skausmais bei negalimomis, nebežais ir bus galimybė mūsų kiamui greitai perimti jo vietą. O šiaip „Pacers“ komanda yra gana pajėgi ir turi vilčių atkovoti dėl apdovanojimų.

Macijausko sutarta suma nėra skelbiama, nors sakoma, kad jam pasiūlytas dviejų metų kontraktas su teise dar pratęsti vieneriems metams. Arvydas jau buvo asmeniškai atvykęs į New Orleans ir kalbėjosi su vadovybe bei žurnalais, kuriuos mokė kaip ištarti gana nelengvą jo pavardę. Jis, kaip žinome, prižadėjo žaisti Lietuvos rinktinėje, kuri rugsėjo mėnesį Serbijoje ir Juodkalnijoje turės ginti Europos čempionų vardą. Tuo tarpu Šarūnas jau gerokai anksčiau pareiškė, jog jis yra labai pavargęs ir nori pailsėti. Atrodo, kad šio krepšinio klubo galvoje dabar vienintelis tikslas — kaip išplėsti kuo daugiau pinigų iš amerikiečių klubų.

Konkrečių sutartųjų su savo numatytais klubais šie krepšininkai dar nėra pasirašę, nes dar neatejo tam laikas. Tikimasi, jog šią savaitę ar kitos pradžioje bus galima tai padaryti.

Yra galimybė, jog šiemet įvairiose NBA klubuose galėsime matyti net 6 lietuvių krepšininkus. Be aukščiausių mirtų, tikimasi, kad su „Cavaliers“ klubu sutartį pasirašys ir Martynas Andriuskevicius, kurį ši Cleveland komanda šiemet pakvietė šiu metų naujokų birzoje.

Kaip žinome, 1989 m. rudenį i NBA lygą pateko pirmasis lietuvis Šarūnas Marčiulionis, kuris atidarė duris Lietuvos žaidėjams i šią prestižinę pasaulio profesionalų krepšinio lygą. Vėliau joje žaidavo po 2 lietuvių, tik šį rudenį, po 16 metų nuo to atmintinų dienų, gal susilauksime net 6 mūsų kiamų. E. Šulaitis

Pora vaizdėlių iš buvusių „Draugo“ vasaros švenčių.

Indrės Tījūnėlienės nuotraukos.

MONSINJORAS VYTAUTAS PRANCIŠKUS RUKAS

VYTAUTAS VIŠOCKAS

Tai, kad apie monsinjorą Vytautą Pranciškų Ruką bus išleista knyga, sužinojau iš „Vorutos“ leidejo ir redaktoriaus Juozo Vercinkevičiaus; tada, kai jis mus, kelis Vytautų klubo narius, atvykusius į 80-ąjį monsinjoro jubiliejų, fotografavo Trakų baznyčios fone; kukliu pienu vainiku padabintas, jubilatas atsisėjo prie 1999 m. pastatyto Ipolito Užkurnio koplytstulpio, o mes — šalia jo. Mums labai malonu, kad ta nuotrauka atsidūrė ne tik mūsų albumuose, bet ir vertingoje knygoje „Monsinjas Vytautas Pranciškus Rukas“ (Voruta, Trakai, 2005. Sudarytojas Juozas Vercinkevičius).

O šią knygą pamaciau liepos 16 dieną irgi Trakuose, kai šventėme Žalgirio mūšio 595-ąsias metines. Dar daugiau: ją gavau iš paties monsinjoro rankų, jaukiame vikariate Birutės gatvėje, šalia baznyčios ir ežero, su jo paties čia pat užrašytu autografu. Buvo jau velus vakaras, ką tik buvome grįžę iš Senųjų Trakų, kur Vilniaus Vytautai monsinjorui Vytautui Rukui, ilgameiui Trakų Šv. Mergelės Marijos apsilankymo baznyčios, Vytauto Didžiojo statytos 1409 m., klebonui įteikė Tautinės stiprybės raštą už tautiškumo puoselėjimą ir dvasinę Vytautų globą.

Anaipol ne tik apie Vytautų globėją Vytautą Pranciškų Ruką, apie jo gyvenimą ir didžią prasmingą veiklą atspindinčią knygą — šis trumpas rašinėlis.

Prisipažinsiu, kai š.m. gegužės 8 d. su keliais Vytautais vykome į monsinjoro 80-mečio Jubiliejų, tikrai nesitikiame, kad į baznyčią, kurioje jubilatas aukojė šv. Mišias, susirinks tiek daug žmonių, bus tiek daug gražių sveikinimų ir linkėjimų. Šito nesitikiu ir pats jubilatas. Kai minėta vakara grįžome iš Senųjų Trakų, jis pasėjo pievą. Ši pavasari Vytautas Pranciškus Rukas, už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei ir Trakų kraštui, tapo Trakų rajono garbės piliečiu; ta proga kardinolas Audrys Juozas Bačkis dėkojo Dievui už jo „grazų ir kilnų kunigo gyvenimą“.

Tas kunigo gyvenimas fragmentiškai atsispindi minėtoje knygoje: dokumentuose (2001 m. jis už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu), įvairiomis progoms pasakytose pamoklose, Trakų baznyčios istoriniuose tyrinėjimuose, atliktų darbų paminėjimuose, interviu spaudai, fotografijose... Nuo 1966 metų (tais metais kunigas V. Rukas buvo perkeltas į Trakus) jo pastangomis suremontuoti parapijos namai, baznyčios vidus ir išorė, pastatyti ir pašventinti Šv. M. Mergelės jaunimo namai (padėjo Vokietijos šalpos organizacija „Renovabis“). Rheinės Šv. M. Mergelės parapija, jaunimas ir savivaldybė, Olandijos Borne miesto gyventojai. Jaunimo namų vertė — apie 400,000 litų. Tai ne tik jaunimo, bet ir visos parapijos namai. Kaip rašoma knygoje, „čia vyksta choro repetitijos, ruošiami jaunavedžių santuokos sakramantai, vyksta repetitijos vaikams ir jaunimui“. Klebonas V. Rukas pasirūpino ir Senųjų Trakų baznyčia. Joje taip pat buvo atliktas nemažas remontas. Jo pastangomis atnaujintas vikariatas, kuriame monsinjoras dabar ir gyvena. Atskirai būtų galima pasakoti apie baznyčioje esančių baznytinio meno kurinių restauravimą: „Vytauto“, „Šv. Petro“, „Jono evangelisto“, „Šv. Povilo“, „Apriškimo“, „Kristaus palaidojimo“, „Saliamono teismo“, „Šv. Jackaus“, „Šv. Vincento“...

Knygoje monsinjorą mato nuotraukose prie įvairių jo rūpėsčių ir pastangomis pastatytų arba pašventintų skulptūrų šalia baznyčios, šalia parapijos namų, kitose Trakų vietose, Kernaveje. Štai jis šventina Vytauto Didžiojo koplytstulpį Trakų Galvės ežero saloje, štai — šalia Dievo Motinos Mergelės Marijos skulptūros prie parapijos namo Birutės gatvėje. 2003 m. monsinjoras V. Rukas pašventino ir prof. Antano Kmieliausko paminklą Didžiajam Lietuvos kunigaikščiui Aleksandriui Vytautui Kernaveje.

Dirbdamas Trakų parapijos administratoriumi, klebonu, Trakų dekanu, Senųjų Trakų parapijos administratoriumi, Jūs visada rūpinotės ne tik

baznyčių remontu, bet ir išsaugojote Lietuvos kultūrai neįkainojamas vertes Trakų baznyčios aukso lobius, kurie yra eksponuojami parodoje „Krikščionybė Lietuvos mene“, — rašoma Trakų rajono savivaldybės jubiliejiname sveikinime monsinjorui V. Rukui. Omenyje turima Trakų Šv. M. Marijos Apsilankymo baznyčios dvi aukštinės Šv. Marijos ir dvi kūdikio Jėzaus karūnos, XV a. kryžius (pacifikato) reverso dalis, brangakmeniais puošta monstrancija, auksiniai votai, taure.

Monsinjoras V. Rukas prisimena: „Pradėjęs dirbti Trakuose, susirūpinau baznyčios remontu, nes po karo iš esmės ji nebuvo remtuota. 1975 metais liepos 18 dieną gavau leidimą sudėti grindis... Baigiant dėti vidurinę navę grindis, atvažiavo mano buvęs klebonas Algirdas Gutauskas (tada buvo Aušros Vartų klebonas). Jis pasakė, kad dabar būtų laikas iškasti baznyčios brangenybes... Baznyčioje grindis klojo du labai stropūs, sąžiningi ir tikintys darbininkai, mano parapijiečiai — Zigmantas Markevičius ir Vincas Orntas. Tada aš juos prisiklaidinai apie tai niekam nepasakoti, iš jų priėmiau prielaidą, jie pasidėjo apie tai niekam nesakyti. Kunigas Algirdas Gutauskas nurodė vietą — netoli sakyklos. Pradėjome ieškoti ir suradome“.

Nuo 1975-ųjų iki Jubiliejinių 2000 Šventųjų metų, kai Vilniuje buvo atidaryta paroda „Krikščionybė Lietuvos mene“, skirta Lietuvos karaliaus Mindaugo krikšto bei karūnavimo monsinjoro V. Ruko aukojamos šv. Mišiose dalyvavo, drauge su juo meldėsi tiek daug žmonių. Kas bent kiek yra su juo pabendrares, kas bent kiek jį pažįsta, puikiai žino, jog ne vien dėl to... „Teve mūsų“ maldoje kasdien sakome: „Teateinie Tavo karalystė“. Turime ne tik kalbėti, bet ir kurti Dievo karalystę laisvoje Tėvyneje, o ji jau yra tiesa,

meilės ir teisingumo karalystė... Per tuos keliolika metų tikriausiai kiekvienas įsitikinome, kad neuztenka pakeisti santvarką, pavadinti vienu ar kitu vardu partiją, pakeisti savo išorinį apdarą, priklausyti vienai partijai arba pabėgti iš vienos į kitą, o reikia keistis mums patiems ir pradėti naujomis akimis žvelgti į dabartį bei ateitį“.

Tai gal dėl šių viltingų, skatinančių žodžių mes jį mylime? O gal dėl šių? „Gyvenimo nepaliaujamoje srovėje kiekvieno žmogaus gyvenimas yra trumpa banga tarp prieštarių ateities, yra maža liepsnelė didžiulėje žmonių kultūros ugniaukurė. Kaip dega ši kultūros ugnis, kiek skaiti ir tyra jos šviesa, pareina nuo žmogaus kūrybinės valios, nuo jo darbų ir gyvenimo... Mūsų žmogiškosios savybės gražiausiai išsiskleidžia tik savo tautoje, todėl joks sąmoningas žmogus negali paneigti savo tautybės, neprarasdamas „savo žmogiško kilnumo, nepažeisdamas amžinų dorovės dėsnių ir neišjungdamas iš kultūros vertybių kūrimo ir tikrojo gyvenimo, kuris sudaro žmogaus vertę ir jo prasmę pasaulyje“.

Taip ir dėl šių, ir dėl daugelio kitų įvairiomis progoms pasakytų žodžių mes džiaugiamės, kad, ir sulaukęs garbaus amžiaus, monsinjoras žvalus, energingas, gali patarti, pamokyti, paguosti, suteikti vilties... Daug yra protingų, didelės erudicijos žmonių (taip pat ir kunigų), tačiau ne su kiekvienu taip paprasta ir lengva bendrauti, kaip su monsinjoru V. Ruku. Vilniaus Vytautai šita ne kartą esame patyrę. Ir jo namuose, ir įvairiuose renginiuose. „Visur jis prisimenamas su didžiausia meile ir dėkingumu... Kita vertus, Trakuose nėra labiau apšmeizto, kaip parapijos klebonas. To nepaisant, V. P. Rukas metų metus kantriai dirbo, plūso, ir viskas — tevynei, Dievo garbei“ (taip 2000 m. yra pasakęs Semeliškų klebonas Romualdas Šalcūnas).

Knyga „Monsinjas Vytautas Pranciškus Rukas“ — apie kunigą, pasak Trakų karamų bendruomenės, daug metų dosniai dalinantį tikėjimą ir gerumą, apie jo nelengvą gyvenimą ir atliktus darbus.

meilės ir teisingumo karalystė... Per tuos keliolika metų tikriausiai kiekvienas įsitikinome, kad neuztenka pakeisti santvarką, pavadinti vienu ar kitu vardu partiją, pakeisti savo išorinį apdarą, priklausyti vienai partijai arba pabėgti iš vienos į kitą, o reikia keistis mums patiems ir pradėti naujomis akimis žvelgti į dabartį bei ateitį“.

Tai gal dėl šių viltingų, skatinančių žodžių mes jį mylime? O gal dėl šių? „Gyvenimo nepaliaujamoje srovėje kiekvieno žmogaus gyvenimas yra trumpa banga tarp prieštarių ateities, yra maža liepsnelė didžiulėje žmonių kultūros ugniaukurė. Kaip dega ši kultūros ugnis, kiek skaiti ir tyra jos šviesa, pareina nuo žmogaus kūrybinės valios, nuo jo darbų ir gyvenimo... Mūsų žmogiškosios savybės gražiausiai išsiskleidžia tik savo tautoje, todėl joks sąmoningas žmogus negali paneigti savo tautybės, neprarasdamas „savo žmogiško kilnumo, nepažeisdamas amžinų dorovės dėsnių ir neišjungdamas iš kultūros vertybių kūrimo ir tikrojo gyvenimo, kuris sudaro žmogaus vertę ir jo prasmę pasaulyje“.

Taip ir dėl šių, ir dėl daugelio kitų įvairiomis progoms pasakytų žodžių mes džiaugiamės, kad, ir sulaukęs garbaus amžiaus, monsinjoras žvalus, energingas, gali patarti, pamokyti, paguosti, suteikti vilties... Daug yra protingų, didelės erudicijos žmonių (taip pat ir kunigų), tačiau ne su kiekvienu taip paprasta ir lengva bendrauti, kaip su monsinjoru V. Ruku. Vilniaus Vytautai šita ne kartą esame patyrę. Ir jo namuose, ir įvairiuose renginiuose. „Visur jis prisimenamas su didžiausia meile ir dėkingumu... Kita vertus, Trakuose nėra labiau apšmeizto, kaip parapijos klebonas. To nepaisant, V. P. Rukas metų metus kantriai dirbo, plūso, ir viskas — tevynei, Dievo garbei“ (taip 2000 m. yra pasakęs Semeliškų klebonas Romualdas Šalcūnas).

Knyga „Monsinjas Vytautas Pranciškus Rukas“ — apie kunigą, pasak Trakų karamų bendruomenės, daug metų dosniai dalinantį tikėjimą ir gerumą, apie jo nelengvą gyvenimą ir atliktus darbus.

Tai būtent ryšium su rusų išvežimu, iš stovyklos negalima išeiti mažesnei kaip 6 vyrų grupei, nes prieš išvažiuojant rusai (buvę belaisviai) tiek įsidrąsino, kad pavienius vokiečius nutvėrė apkulia ir iš jų atima laikrodžius, žiedus bei kitus vertingus daiktus.

Isakytą atiduoti į raštine turimas vokiškas markes. Šiandien mums algą už gegužės mėnesį išmokėjo kredito ženklais — „ostmarkem“.

Vakar popiet atšventėm pėtrines-povilines, nes du geriausi draugai — Petras ir Paulius — mus pasikvietė padėti švesti jų vardadienį. Alkoholiniai gėrimai jau kuris laikas uždrausta gerti, tad susirinkom miške: Petras Paprečkas, Paulius (vok.), Tadas Bytautas, Karolis, Juozas ir aš. Išgėrėm 4 litrus konjako; netruko konservų, saldinių ir cigarečių, nes Paulius yra II kuopos sandėlio vyr. galva, o jis nešykštus... Aš niekad daug negeriu, už tai po 2 valandų du iš mūsų tarpo buvo „negyvi“, 2 puskvailiai, tad mums su Petru buvo nemažai vargo, kol „mirusiuosius“ pagabenom į stovyklą.

Nukelta į 4 psl.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Atgaivinkime vasaros šventes

Kai po II pasaulinio karo į šį kraštą atvyko tūkstančiai lietuvių, pirmą kartą jiems teko susipažinti su vietinių tautiečių vasaros pramoga, vadinama „pikniku“. Didesniuose miestuose, ypač Čikagoje, lietuviai turėjo savo mėgstamas susibūrimų vietas, kurių savininkai buvo taip pat daugiausia lietuviai. Kone kiekvieną sekmadienį kuri nors organizacija, parapija, draugija, sambūris ruošė savo „pikniką“ ir kvietė visus tautiečius atvykti, pasilinksinti, pabendrauti.

Kaip ir dabar mūsų organizacijų ruošiamos vasaros šventės, „piknikai“ buvo skirti surinkti lėšų kuriam geram tikslui, arba tiesiog papildyti rengėjų kasą. Susirinkusi publika ne tik vaišindavosi ir bendraudavo, bet pasidžiaugdavo menine programa, ir pasilinksmino, grojant šauniam orkestrui. Tai buvo gera proga jaunimui susipažinti, vyresniesiems pailsėti po savaitės darbų, pasidalinti nuomonėmis.

Neseniai atvykusius „senieji“ taip pat kviesdavosi į „piknikus“. Nors pradžioje į šią naują visuomeninio bendravimo formą naujakuriai žiūrėjo gan skeptiškai, ilgainiui įsismagino: „piknikus“ vykdavo susitikti senų pažįstamų iš Vokietijos stovyklų ar Lietuvos, o jaunimas — pasidailyti galimų draugystių.

„Piknikų“ klestėjimo metas buvo 50-asis, 60-asis praėjusio šimtmečio dešimtmetis, po to viskas pamažu pradėjo blėsti. Didžioji dalis lietuviškų „daržų“ (kaip tokios susibūrimo vietos buvo vadinamos, pvz., „Vytauto daržas“, „Bučo daržas“ ir pan.) buvo parduoti vis besiplečiančioms priemiesių gyvenvietėms, senosios organizacijos, ruošusios „piknikus“, išsėję. Kurį laiką dar buvo populiarios lit. mokyklų šventės gamtoje, kuriose mokiniai atlikdavo programą, o tėvai ir šiaip svečiai maloniai praleisdavo laiką.

Tai nereiškia, kad „piknikų“ mada jau palaidota. Dabar ruošiamos „gegužinės“ — tokios pat tikslu, tik dažnai jų programa susideda iš „valgymo, gėrimo ir loterijos“. Truputį nelogiš-

ka liepos, rugpjūčio mėnesio pobūvį gamtoje vadinti „gegužinė“, bet visgi geriau negu „piknikas“, gimęs iš amerikietiškojo „picnic“. Kodėl šią pramogą nepavadinoti vasaros šventėmis? Žinoma, tam jau reikia dviejų žodžių, o šiais laikais visi vis „taupo laiką“, vis skuba, tad mieliau pasinaudoja vienu žodžiu, kad ir nelabai tinkamu.

Džiugu matyti, jog naujesieji lietuviai imigrantai taip pat pradėjo ruošti vasaros šventes gamtoje. Dažniausiai tai Joninės — su visais lietuviškais papročiais ir tradicijomis. Šiose šventėse stengiamasi, kad malonius užsiėmimus turėtų ir vaikai (pačių ankščiausiųjų imigrantų „piknikuose“ beveik išimtinai dalyvaudavo suaugusieji), o tai tikrai sveikintinas užmojis, nes užsibaigus mokslo metams lit. mokyklose ir nedalyvaujant vasaros stovyklose, tai vienintelė proga lietuviukams susitikti draugu, su jais pažaisiti, pabendrauti, o jeigu jie dar įjungiami ir lietuviškų žaidimų, dainas, ratelius, nauda keliskart didesnė.

Kaip pavadinti — nepagadinsi: „piknikais“, gegužinėmis, vasaros šventėmis, ar dar kitaip, visgi verta į šiuos pobūvius nežiūrėti „iš aukšto“, tarytum tai kažkaip žemesnio lygio veikla. O tą „lygį“ rengėjai galėtų „paaukštinti“, jei nepalikytų susirinkusiųjų be tikslo slampinėti pakrūmėmis arba tik savo artimųjų būreliuose užsisėklėti. Butų prasminga suburti bendrais žaidimais, tautiniais ar liaudiškais šokiais, įtraukti į bendrą dainą ir, žinoma, paruošti, nors ir kuklią, programą, kuri patrauktų lankytojus. Ir būtina pasirūpinti, kad vaikams ši šventė būtų įdomi. Rugpjūčio pabaigoje šimet ir „Draugas“, jau sulaukęs 96 metų amžiaus, ruošia dar vieną vasaros šventę. Iš anksto į ją kviečiame Čikagos ir apylinkių tautiečius, o visais „priedais“ mes pasirūpinsime. Vasaros šventės, organizacijų ar sambūrių išvykas ir gamtą verta atgaivinti ir puoselėti, nes tai tikrai malonus būdas suburti ir jaunus, ir mažus, ir vyresniusius ir glaudų lietuvišką būrį.

VIENO GYVENIMO FRAGMENTAS

BRONIUS ŽALYS

Nr. 31

Šalmas papuoštas balta „N“ raide. Apsiaję sušniuruotais batais. Ant kelnų galų uždėti pilki getrai. Beveik visą durtuvą vietoje nešioja norvegiškus pilius. Šautuvai labai panašūs į rusiškus.

Sustojus užsirykti, sargybinis tuojau susirūpinęs prieina ir gana ramiu tonu norvegiškai šuktelį „arbeider!“ — dirbk! Musiškiečiai dirba taip kaip visada, tik iš anksto nutaria — popiet nebedirbsime! O vokiečiai taip dirba, lyg kas jiems nuolat į uodegą botagu kirstų. Grįžtant į stovyklą, girdejau, kaip vienas iš jų sakė: „Netikėjau, kad belaisvio dienos tokios karčios; tik šiaandien pajutau ką reiškia būti belaisviu!“

Nutarta — padaryti! Į darbą neisime! I ir III kuopų lietuvių jau nuo užvakar už stovyklos ribų dirbti nebėra. Nuejau tuo reikalu pasitarti su globos karininku. Pas jį randu dar vieną vyrą iš 30/XI bataliono. Ir jie vakar oficialiai pareiškė kuopos vadui, kad už stovyklos ribų nebedirbsia. Čia pat paduoda man jų įteikto rašto nuorašą. Globos karininkas liepė šį raštą atitinkamai parašyti ir įteikti kuopos vadui, ką aš po pusvalandžio ir padariau. Mūsų vieton ir darbą buvo pasiūstų vokiečiai, o pas mane atėjus mus darban skirstęs viršila Hiller manęs atsiprašė, kad jis mūsų nusistatymo nežinojęs ir t.t. Kuopos vadas tik šįryt aukštai pakeltui tonu pareiškė, kad šiaandien lietuviai palieką stovykloje, bet rytoj turėsia dirbti drauge su vokiečiais, ten kur jie bus skiriamai.

Turbūt ryšium su rusų išvežimu, iš stovyklos negalima išeiti mažesnei kaip 6 vyrų grupei, nes prieš išvažiuojant rusai (buvę belaisviai) tiek įsidrąsino, kad pavienius vokiečius nutvėrė apkulia ir iš jų atima laikrodžius, žiedus bei kitus vertingus daiktus.

Isakytą atiduoti į raštine turimas vokiškas markes. Šiandien mums algą už gegužės mėnesį išmokėjo kredito ženklais — „ostmarkem“.

Vakar popiet atšventėm pėtrines-povilines, nes du geriausi draugai — Petras ir Paulius — mus pasikvietė padėti švesti jų vardadienį. Alkoholiniai gėrimai jau kuris laikas uždrausta gerti, tad susirinkom miške: Petras Paprečkas, Paulius (vok.), Tadas Bytautas, Karolis, Juozas ir aš. Išgėrėm 4 litrus konjako; netruko konservų, saldinių ir cigarečių, nes Paulius yra II kuopos sandėlio vyr. galva, o jis nešykštus... Aš niekad daug negeriu, už tai po 2 valandų du iš mūsų tarpo buvo „negyvi“, 2 puskvailiai, tad mums su Petru buvo nemažai vargo, kol „mirusiuosius“ pagabenom į stovyklą.

Liepos 2 d.

Vis tik mus šįryt į darbą išvarė. Vėl prie šiukšlių. Tik šįryt nebebuvo norvegų sargybinių. Uoste stovi vienas transportlaivis su iškeltomis norvegų ir tarybine vėliavomis — juo šiandien iš Rognan apylinkių išvežama apie 1,000 rusų. Tai maža dalelė tų 70,000, kuriuos čia buvo atvežę vokiečiai prie Mo-i-Rana — Narvik geležinkelio ruožo statybos darbų. Sklinda kalbos, kad Bodo į laivus susodintų rusų didelis skaičius išbėges ir kalnus, nes nenori grįžti į Tarybų Sąjungą; greičiausiai tai „perbėgėliai“, stoję į vokiečių kariuomenės dalinius ar kitaip kaip prisidėję prie „Naujosios Europos“ kūrimo, kaip ir mes. Juk tie, kurie prisidėjo, tai tik todėl, kad išvengtų bado mirties belaisvių stovyklose.

Popiet buvau užėjęs pas globos karininką pasikalbėti vienu kitu mūsų kuopos (II) vyrus liečiančiu klausimu. Radau jį bevalgantį. Pasirodė jam Sodeikos nupirktą norvegiškos duonos kepaluką ir 1/2 kg margariną.

— Su 1/6 kepaluko netoli teneis! — juokauja.

Matau, kad jis, atsiriekęs duonos riekę, ją pasideda už savo nugaros.

— Nebijokite, nesuvalgysiu! — šyptelio.

— Žinau... Bet mano pasiuntinius nebeatneš man mano duonos normos, pamatęs, kad aš dar turiu. Pas juos žinau... Be to, mainai draudžiami — praneš.

Pavalgęs pats viską krausto į spintelę.

— Kai stovi ant stalo, tai neiškenti ir vėl pradedi valgyti! — paaiškina.

Negeriau ir su kai kuriais kuopos vokiečiais, ypač kurie ne tokie apskrusi! Kepaliukas savaitei, o ir ta duona labai menkos kokybės! Mačiau senuką, grandinį Reinschauer, gulintį tuose pačiuose naruose kaip ir aš, tik apacioj, nuejęs prie arklių ir berenkantį iš dėžės supelėjusius duonos gabalus, kurie iš maisto sandėlio išmesti arklams šerti. Veliau jis tą duoną kaitino ant krosnies ir valgė. Ir ne jį vieną mačiau. Duonos plūtų niekas nebeimė ant žemės. Keli, kurie turi dirbtinius dantis, plutas smulkiai supjausto, mirko pora valandų kavoje ir valgė. Gaila tų vargšų velnių, juk tik jau ne jie sukėlė karą, o dabar turi kęsti visi — kaltieji ir nekaltieji!

Liepos 3 d.

Drauge su keliais vokiečiais buvau paskirtas sunėsti iš I kuopos rajono porą vežimų kartių.

Bus daugiau.

VILTIES DĖMUO SVARBESNIS ATKURTI ISTORINĮ TEISINGUMĄ

EDMUNDAS SIMANAITIS

Praėjusiame XX amžiuje Lietuva patyrė penkias okupacijas: imperinės Rusijos, kaizerinės Vokietijos, Sovietų Sąjungos, nacistinės Vokietijos ir pasikartojusią sovietų. Tai du amžiaus trečdaliai. Pasak traagiškai žuvusio profesoriaus Vytauto Kubiliaus „tai buvo didžiausias tautos moralinis išbandymas tamsos ir nevilties lauke“.

Viskas prasidėjo, kaip žino-

ma, Stalin ir Hitler suokalbiu 1939 metų rugpjūtį, kai buvo pasirašyti slaptybi protokolai su vėlesniais patikslinimais ir buvo pasidalytos Rytų Europos nepriklausomų valstybių teritorijos. Tada ir buvo suplanuota Antrojo pasaulinio karo pradžia. Faktai yra atkaklus. Juos galima neigti, galima neminėti, galima dar ką nors, bet neišmanoma jų nuginčyti. Juos galima tik kitaip traktuoti.

1939 rugsėjį Vermacht ir Raudonoji armija įsiveržė į

Lenkiją ir okupavo ją tiksliai pagal agresijos suokalbį. O jau 1939 rugsėjo 22 d. Lietuvos Brastose (Brest Litovsk) buvo surengtas pirmasis Antrojo pasaulinio karo pergalės paradas, kuris šių metų gegužės 8, nei 9 dienomis nebuvo minimas.

Priminsiu, kad vokiečių tankų kariuomenės generolas Heinz Guderian ir sovietų vienas tankų kariuomenės vadų kombrigas Semion Moisejevič Krivošėjin priėmė tą paradą. Tai buvo bendros pergalės pa-

radas šiame kare.

1939 metų lapkritį — antrasis suokalbio aktas. Tada Sovietų Sąjunga už puolė Suomiją. Jos nukariauti nepavyko dėl didvyriško tautos pasipriešinimo.

1940 metų birželį okupuota, vėliau aneksuota, Lietuva, Latvija ir Estija.

Užgrobtose teritorijose, tai jokia naujiena, buvo vykdoma intensyvi, aktyvi imperinė kolonijinė politika: smurtas, represijos, genocido akcijos.

VILTIES DĖMUO SVARBESNIS ATKURTI ISTORINĮ TEISINGUMĄ

Atkelta iš 3 psl.

Apie tai dabar nekalbėsiu. Abu režimai grindė genocido politiką pseudomokslinėmis ideologijomis, ir tai yra pasibaigę. Mes šiandien to pamiršti neturime teisės.

Vokietijos naciai vykdė savo nusikalstamą politiką, remdamiesi rasiniais kriterijais – naikino žydus, čigonus. Sovietų komunistai – pagal „klasinių“ požymių, nevengdami ir rasinio. Totaliai buvo ištremti Krymo totoriai, kalmukai, karečiai, balkariai, čečėnai ir ingušai. Šiandien ši atmintina diena yra platesnio skambesio. Mes negalime pamiršti ir kitų tautų praradimų. 1941–1953 metais, kaip rodo statistika, buvo surengti 35 trėmimai, ištremta apie 130 tūkstančių gyventojų. Mūsų tautai tai didelis ir skaudus nuostolis.

1941 metų birželį susirėmė buvę suokabininkai – Vokietija ir Sovietų Sąjunga. Tačiau tarpautinė teisė vieno okupacinio režimo pakeitimui kitu nelaiko išvadavimu. Rusų okupacija buvo pakeista nacių okupacija, ir mes šiandien turime tai pripažinti kaip liūdną faktą.

Drįsčiau priminti dar vieną skaudų mūsų istorijos atvejį, kada demoralizuota šalies vadovybė nepajėgė priimti mažiausios blogybės sprendimo. Buvo pasitraukta neinformavus tautos apie skleidžiamą demagogiją, šantažą grasinant karine jėga ir nebuvo padaryta tai, kas buvo būtina. O būtina buvo padaryti štai ką: kad būsimoji okupacija neliktų nepažymėta agresijos aktu, kad būtų sukurta minimali egzilinė (trenties) vyriausybė. Beje, kruvinojo sausio dienomis, – tą mes visi puikiai pamename, ši klaida nebuvo pakartota. Tai rodo, kad buvo pasimokyta iš klaidos.

Negalime pamiršti ir to, kas įvyko birželio 21 dieną prasidėjus vokiečių-sovietų karui. Kitą dieną išliepsnojo sukilimas ir buvo paskelbta, kad atkuriamas Lietuvos nepriklausomybė. Laikydami suokabininkais, naciai jos nepripažino.

Partizaninis karas, trukęs dešimtį metų, įrodė kad atgauti ir apginti nepriklausomybę vien savo jėgomis bandoma, bet neįmanoma. Atlanto chartijos teiginiai ilgą laiką palaikė kovotojų dvasią, kuri palengvė silpo. Ta viltis dingo. Šis faktas šiandien skamba kaip skaudus pasididžiavimas. Kovose žuvo ir genocido akcijoje buvo sunaikinta

Antrosios Respublikos pirmajame dešimtmetyje gimusių vyrų karta.

Turime prisiminti ir tą faktą, kad Lietuvos gyventojai, vyrai, buvo priversti kariauti ir vieno, ir kito okupanto kariuomenės daliniuose, nes abiejose Rytų fronto pusėse stovėjo armijos tų šalių, kurios buvo okupavusios Lietuvą ir sutartinai neigė jos teisę atkurti nepriklausomybę. Tačiau didžiulia Lietuvos žmonių niekada neparado Antrosios Respublikos metais išugdytos pilietinės savimonės, kuri visa jėga subangavo atgimimo periodu.

Tarptautinės teisės eksperto Daliaus Žalimo nuomone, nepaisant Rusijos valdžios atstovų ir jų teisininkų tvirtinimo, esą Lietuva 1940 metais nebuvo okupuota, dokumentai liudija, kad sovietų veiksmus reikia vertinti kaip agresiją, nes įsiveržimas į kitą šalį ginkluotomis pajėgomis ir yra agresija.

Taigi sovietų okupacijos metinių minėjimas, atsivėlgiant į dabartinę geopolitinę padėtį, suponuoja aiškų imperatyvą. Kreipdamasis į Seimo narius, drįstu teigti, kad Seimas turėtų išreikšti savo poziciją dėl Rusijos oficialių pareigų pareiškimų ir nuomonių apie Lietuvos okupaciją bei jos metu padarytos žalos atlyginimą. Manau, kad tokiam žingsniui ragina Europos Parlamento ir Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso rezoliucijos, kuriomis smerkiamos nusikalstamos nacionalsocializmo ir komunizmo ideologijos. Nereaguoti į jas adekvačiai, mano nuomone, būtų klaida. Tai jomis vadovaujantis buvo daromi siaubingi karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui (genocidas).

Tokių būdu Seimas parodytų pagarbą totalitarinių režimų aukoms, kovotojams prieš raudonąją ir rudąją totalitarizmą, o Lietuvos kariai savanoriai, laisvės kovų dalyviai, politiniai kaliniai, trentiniai, nukentėjusieji nuo okupacinių režimų tokių sprendimų sveikintų ir palaikytų.

Jie viliasi, kad garbusis Seimas sukaups pakankamai politinės valios tokiame žingsnyje. Visi mes Aukščiausiojo valia turime vieną Tėvynę, kurios vardas – LIETUVA. Tai įpareigoja Vilties dėmeniui suteikti pirmumą – Teisingumas turi būti atkurtas.

I. Bendrosios nuostatos

Atstatomi Lietuvos Valdovų rūmai yra mūsų tautos ilgaamžio valstybingumo svarbiausias simbolis, kuris visų lietuvių, nepriklausomai nuo to, kur jie begyventų, pilietinėje sąmonėje išliko kaip reikšmingas ir nenuginčijamas Lietuvos valstybės gyvavimo faktas. Lietuvos Valdovų rūmų atstatymą aktyviais darbais, gausiomis lėšomis remia ir Amerikos lietuviai, tačiau būtų labai prasminga, kad į Lietuvos Valdovų rūmų atstatymą aktyviau įsijungtų ir kitų kraštų lietuvių.

Niekada nelikę nuošalyje, kituose kraštuose gyvenę lietuviai laisvos Lietuvos viziją nešiojo giliai savo širdyse ir aktyviai prisidėjo prie Lietuvos valstybingumo atgaivinimo ir atkurimo tiek 1918, tiek 1990 m. Priklausydami savi tautai ir išlikę gyva tautos dalimi tada, kai Lietuva buvo ištrinta iš pasaulio žemėlapių, užsienio lietuviai rūpinosi savo tėvynę, lietuvių tautos išsaugojimu, stengėsi palaikyti Lietuvos valstybės tęstinumą, dėdė dideles pastangas reprezentuoti Lietuvą pasaulyje, rūpinosi jos laisvinimu, kėlė valstybės nepriklausomybės atgaivinimo idėją ir aktyviai veikė vardan to tikslo. Placiai organizavo paramą okupacijoje skurstantiems ir Sibiro tremtyje besikankinantiesiems Lietuvos žmonėms.

Dabar, kai Lietuva laisva ir nepriklausoma valstybė, užsienio ir ypač Amerikos lietuviai savo veiklą nukreipė Lietuvos atstatymui: aktyviai talkina įvairiems projektams, atstatant Lietuvos ūkį, ekonomiką, kariuomenę, aktyviai dalyvauja ir kitose valstybės atgaivinimo programose, noriai prisideda atkuriant okupantų sunaikintą kultūros ir istorijos palikimą. Amerikos lietuvių ypač sudomino Lietuvos Valdovų rūmų atstatymo idėja ir jie energingai ėmėsi ją remti jau nuo pat šios idėjos atsiradimo. Tam tikslui Amerikos lietuviai JAV įkūrė Valdovų rūmų paramos komitetą, veikiantį po JAV Lietuvių bendruomenės skėčiu. Komiteto tikslas – pagalba Lietuvos Valdovų rūmų atstatymo paramos fondui, užsienyje organizuojant ir telkiant lėšas rūmų atstatymui Vilniuje.

1. Užmojis užsienyje telkti lėšas Valdovų rūmų atstatymui ir jomis finansuoti konkrečius atstatymo darbus – ekspozicijų įrengimą, vertingų istorinių eksponatų ir meno vertybių išsigijimą – pagimdė sumanymą: Valdovų rūmų istorinėje erdvėje įrengti menę, kuri atspindėtų Amerikos lietuvių istoriją, pasakojančią apie JAV lietuvių emigrantų pastangas išlaikyti Lietuvos valstybės tęstinumą bei atstatyti prarastą Lietuvos valstybingumą, papasakotą apie pasiaukojimą lietuvių emigrantų veiklą ir kovą už savosios tautos dvasinių bei materialinių vertybių išsaugojimą. Šios idėjos atsiradimą paskatino ir Lietuvos vyriausybės ketinimas atstatyti Valdovų rūmų erdvę surasti nišą, kurioje ir pasaulio lietuvių veikla būtų plačiau parodyta.

II. JAV lietuvių menės idėja, jos poreikis ir pagrindinis tikslas

JAV lietuvių menės atstatymo Lietuvos Valdovų rūmuose įkūrimo idėja kilo jau JAV lietuviams aktyviai įsijungus į rūmų atstatymo vąjį, po to, kai rūmų atstatymo iniciatoriai 2001 m. Valdovų rūmų atkūrimo koncepcijoje užsiminė apie

galimas patalpas Pasaulio lietuvių bendruomenei. Vėliau šią Valdovų rūmų atkūrimo koncepciją 2001 m. priėmė ir patvirtino Lietuvos vyriausybė atskiru nutarimu. Nutarimą Nr. 1235 tų pačių metų spalio 17 d. pasirašė ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius. Nutarime, kuris įsigaliojo nuo 2001.10.25, paskelbus jį „Valstybės žiniose“ („Valstybės žiniose“, 2001, nr. 90–3167), tos patvirtintos koncepcijos punktą nr. 10 skelbia: „Atkurtuose Valdovų rūmuose numatoma įrengti valstybės reprezentacijos, muziejinių ekspozicijų, švietiejiškų kultūros renginių, istorinės atminties zonas, perduoti jų patalpas Žemutinės pilies katedros lobynui eksponuoti, Pasaulio lietuvių bendruomenės veiklai, Lietuvos nacionalinės kultūros įstaigos „Valdovų rūmai“ veiklai organizuoti“. Taigi toks vyriausybės nutarimas davė mintį apie JAV lietuvių menės įkūrimą Valdovų rūmuose.

Sumanymas atstatyti JAV lietuvių surinktomis ir suaukotosiomis lėšomis konkrečių Valdovų rūmų menę, įrengiant JAV lietuvių veiklai skirtą ekspoziciją, kilo neatsitiktinai.

2. Šiuo metu Lietuvoje nėra nei vienos, net ir fragmentiškos ekspozicijos, kuri nors menkai atspindėtų JAV lietuvių emigrantų materialinį ir kultūrinį palikimą, jų gyvenimo ypatumus, supažindintų Lietuvos visuomenę su užsienio lietuvių indėliu į bendrą mūsų tautos ir valstybės istorijos vystymą. Neišsams visos lietuvių tautos palikimo pristatymas Lietuvoje rodo, kad mūsų visuomenei trūksta svarbios grandies mūsų istorijai ir valstybingumo esmei pažinti ir ją bent kiek geriau bei išsamiau suprasti. Taigi, Valdovų rūmų paramos komiteto JAV pageidavimas ir išreikštas noras – atstatomose Valdovų rūmuose įkurti JAV lietuvių menę, yra natūralus poreikis JAV lietuvių dvasinį ir kultūrinį palikimą įjungti į bendrą mūsų tautos ir valstybės istoriją.

Besizvalgant į pasaulio muziejų naudojama praktiką ir patyrimą, stebint, kaip jie pritraukia rėmėjus įvairių projektų įgyvendinimui, ir kaip muziejai panaudoja rėmėjų bei aukotojų siulomą paramą, atsivėlgia į pasiūlymus ir pageidavimus, matome, kad toks bendradarbiavimas paprastai duoda gerus abipusius rezultatus. Vaikščiojant po garsiausių pasaulio muziejus, galerijas galime pastebėti, kad tuose muziejuose gausu meninių, salų ir ekspozicijų, kurias savo lėšomis įrengė atskiri geradarijai ar net jų grupės. Taip galėtų būti ir Lietuvos Valdovų rūmų atstatyme.

Siekdami įrengti JAV lietuvių menę Valdovų rūmuose, Amerikos lietuviai nori užpildyti tam tikras spragas Lietuvos valstybės tęstinumo istorijoje. Šios menės įkūrimo pagrindinis tikslas – atskleisti ir parodyti Lietuvos žmonėms, kad Amerikos lietuviai, ir apskritai užsienio lietuviai, niekada nebuvo atitolę nuo savo gimtosios žemės, savo kilmės šaknų, o taip pat artimiaus supažindinti lietuvių tėvynėje su JAV lietuvių gyvenimo pasiekimais, istorija, apie kurią šiandien Lietuvoje dar labai mažai žinoma. Norėtume įkurdami šią menę parodyti, kaip į Ameriką atvykusieji lietuviai sugebėjo išsaugoti savosios valstybės tęstinumą ir nepriklausomybės idėją, kaip jie gyvenimui prikėlė valstybinius simbolius, kurę organizacijas, kovojančias už

Atstatomi Valdovų rūmai 2005 m. vasarą Vilniuje.

Valentino Ramonio nuotr.

Lietuvos laisvę, kaip jie gimtosios kalbos draudimo metais spausdino ir į Lietuvą siuntė knygas, kaip rinko aukas ir rėmė Lietuvos valstybės atkūrimą. Trumpai tariant, norime parodyti, kaip Amerikos lietuviai stengėsi išgelbėti tai, ką taip negailestingai Lietuvoje naikino visų laikų okupacijos.

3. Taigi JAV lietuvių istorija yra svarbi mūsų bendrosios Lietuvos istorijos dalis, kurios šiandien, einant į demokratinę visuomenę, jau nevalia ignoruoti ar patogiai pamiršti. Užsienio lietuvių istorija yra ta istorinė tauta, kuri po Lietuvos valstybės padalijimų paruošė kelius ir dirvą prarasto valstybingumo atgaivinimui. Atkurtoje Valdovų rūmų erdvėje, įrengiant JAV lietuvių menę, joje pateiktoji medžiaga turėtų atspindėti svarbiausius užsienio lietuvių gyvenimo ir veiklos etapus, parodyti didelį užsienio lietuvių siekį atkurti laisvę Tėvynėje, išsaugoti meilę Lietuvai, mokėjimą saugoti savo tautinę tapatybę, kalbą, papročius ir tradicijas, valstybinius simbolius, žadinti savimonę ir patriotiškumą.

III. JAV lietuvių menės apipavidalinimas, pristatymas ir ekspozicija

JAV lietuvių menėje įrengta ekspozicija turėtų atspindėti XIX ir XX a. JAV lietuvių indėlį į mūsų valstybingumo istoriją, tradicijas, politinę ir kultūrinę veiklą, JAV lietuvių pastangas įtvirtinant nepriklausomos Lietuvos valstybingumą, nuolatine parama atgaivinant nuniokotą ir sunaikintą ekonomiką, žemės ūkį, kultūrą ir kitas valstybės gyvenimo sritis. Todėl būtina ekspoziciją trumpai pristatyti visų lietuvių bangų gyvenančių JAV istoriją, trumpai apžvelgti priežastis, privertusias lietuvius pasitraukti iš savojo krašto.

Siekdami įrengti JAV lietuvių menę Valdovų rūmuose, Amerikos lietuviai nori užpildyti tam tikras spragas Lietuvos valstybės tęstinumo istorijoje. Šios menės įkūrimo pagrindinis tikslas – atskleisti ir parodyti Lietuvos žmonėms, kad Amerikos lietuviai, ir apskritai užsienio lietuviai, niekada nebuvo atitolę nuo savo gimtosios žemės, savo kilmės šaknų, o taip pat artimiaus supažindinti lietuvių tėvynėje su JAV lietuvių gyvenimo pasiekimais, istorija, apie kurią šiandien Lietuvoje dar labai mažai žinoma. Norėtume įkurdami šią menę parodyti, kaip į Ameriką atvykusieji lietuviai sugebėjo išsaugoti savosios valstybės tęstinumą ir nepriklausomybės idėją, kaip jie gyvenimui prikėlė valstybinius simbolius, kurę organizacijas, kovojančias už

tų. Kiek galima plačiau pristatysime JAV lietuvių religinių, visuomeninių, savišalpos, kariuomeninių draugijų ir organizacijų veiklą, jų naudotą atributiką ir simboliką, vėliavas, ženklus, pasizymėjimo ženklus, atminimo – sukauktuvinius – tautinius medalius bei kitą išspūdingą medžiagą, atspindinčią JAV lietuvių materialines ir dvasines kultūros neįkainojamą palikimą. Ekspoziciją pajavins autentiškos fotonuotraukos, kiti svarbūs ir domūs dokumentai, užfiksuojantys reikšmingus JAV lietuvių gyvenimo momentus ar svarbiuosius įvykius. Galbūt pagrindiniu ekspozicijos akcentu taps svarbiausioje menės vietoje pastatytas ar pakabinamas naujai pagamintas „Laisvės varpas“, kuriame aukso raidėmis bus įskalti žodžiai:

*O, skambink per amžius
Vaikams Lietuvos,
Kad laisvės nevertas,
Kas negina jos!*

4. Pagal 1919 metų JAV lietuvių sumanymą, „Laisvės varpas“ turėtų būti įkeltas Gedimino bokšte Vilniuje, bet, lenkams užėmus Lietuvos sostinę, Amerikos lietuvių dovana nukeliavo į laikinąją sostinę Kauną. Tačiau mes nesiūlome „nusavinti“ Kaune esančio, 1922 metais įkeltą „Laisvės varpą“, nes tai jau Kauno miesto istorinė relikvija. Vilniui ir atstatomiems Lietuvos Valdovų rūmams mes padovanosime kitą, naujai pagamintą „Laisvės varpą“.

Ekspoziciją ruošdami, stengsimės panaudoti jau turimą užsienio palikimą ir sukaupią istorinę medžiagą, taip pat kviesime atskirus Lietuvos muziejus, pvz., Kauno Čiurlionio dailės muziejų, Mažvydo biblioteką, Nacionalinį muziejų, Dailės muziejų (jei sutiks), ir kitus, o taip pat JAV esančius ALKą, Balzeko lietuvių kul-

tūros muziejų, Pasaulio lietuvių archyvą bendradarbiauti, įrengiant JAV lietuvių menę Lietuvos Valdovų rūmų istorinėje erdvėje. Konsultuosimės su istorikais, muziejininkais, architektais ir kitais specialistais bei žinovais tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Ekspozicija bus ruošiamą pasitelkus naujausią šiuolaikinę įrangą ir naujausias technologijas, sudarantis tinkamą aplinką menėje saugomam užsienio lietuvių istorijos bei kultūros palikimui ir šiuolaikiškai patrauklią bei informatyvią erdvę žiūrovams.

IV. Finansavimas

Panaudosime JAV surinktas ir suaukotas lėšas bei aukas. Menės įrengimo kaina paaikšės paruošus detalų ekspozicijos ir įrangos planą. Iki šiol surinktų JAV lėšų menės įrangai neužteks. Lėšas stengsimės rinkti ir toliau iš pavienių asmenų ir ypač iš JAV lietuvių organizacijų, kurių ekspozicijos bus Valdovų rūmų Amerikos lietuvių menėje. Čekius reikia rašyti: „Lithuanian American Community Valdovų rūmai“ ir siųsti: VALDOVŲ RŪMAI, 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039, USA.

V. Įgyvendinimas

5. Suburti komisiją iš istorikų, architektų, muziejininkų ir kt. specialistų bei JAV lietuvių paveldo žinovų, kuri paruoš detalų JAV LB menės ir pageidaujamos ekspozicijos įrengimo projektą.

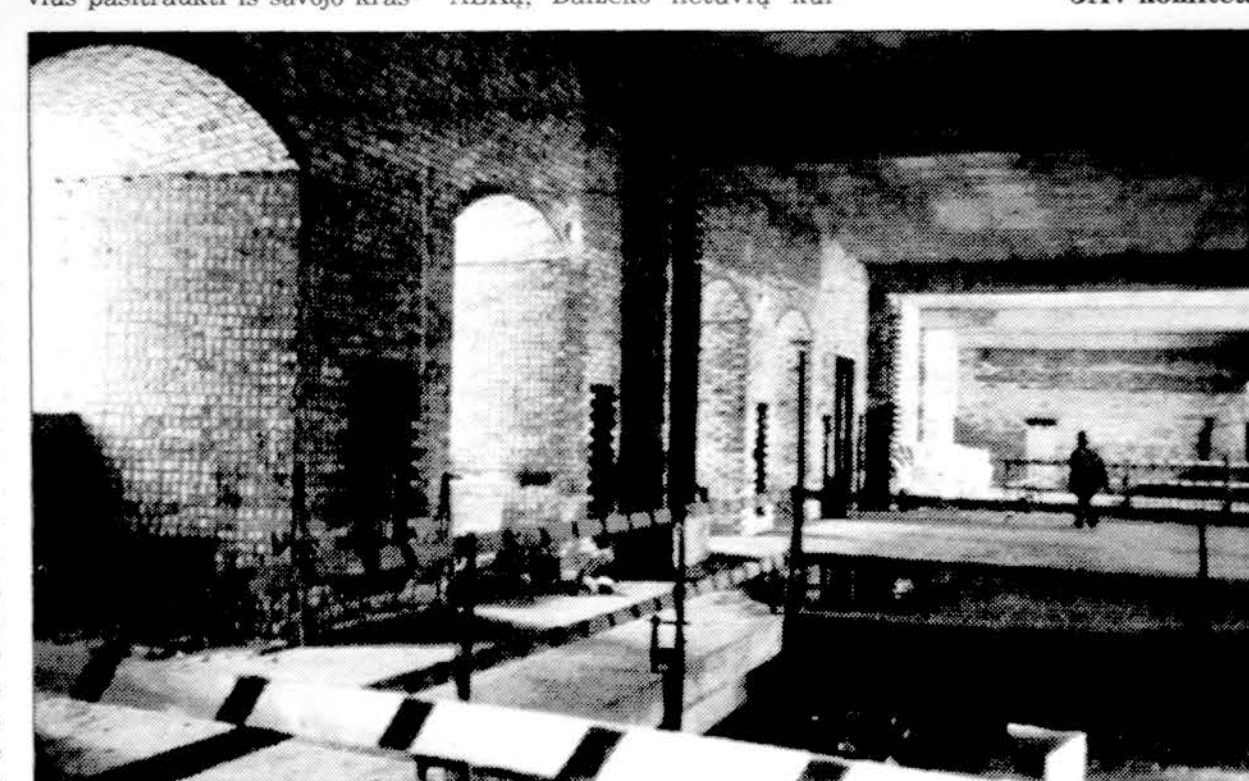
Ši JAV lietuvių menės įrengimo koncepcija yra tik pirminiai apmatai, kurie, rengiant konkrečios menės projektą, gali būti ir toliau diskutuojami, tikslinami, papildomi, o, reikalingi esant, ir keičiami.

Valdovų rūmų paramos JAV komitetas

Dr. Donatas Siliūnas (kairėje) ir seminaristas Lukas Laniauskas prie „Lituanicos“ kryžiaus, sukurtą dr. R. Povilaitis, Šiaulių Kryžių kalne, pažymint ASK „Lituanicos“ kelionę į Lietuvą.

Indrės Tijiūnienės nuotr.

Atstatomų Valdovų rūmų kambariai.

Valentino Ramonio nuotrauka.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

LONDONAS

Britų policija ketvirtadienį Londono pietuose suėmė devynis vyrus, siejamus su praėjusios savaitės mėginimais sosti- nės metropoliteno traukiniuose ir autobuse susprogdinti bombas. Manoma, kad tarp šių su- laikytųjų nėra tų trijų sprogdi- tojų, kurie po nepavykusio lie- pos 21-osios mėginimo įvykdyti išpuolius vis dar slapstosi. Sostinės policija pranešė, kad įtariamieji, kurie buvo areštuoti pagal antiteroristinius įstaty- mus, buvo nuvežti į centrinę nuovadą apklausti.

Airijos respublikos armija (IRA) pranešė, kad oficialiai įs- kė ketvirtadienį nuo 4 val. po pietų nutraukti ginkluotą kovą prieš Didžiosios Britanijos val- dymą Šiaurės Airijoje. Kovotojų grupuotė pareiškė, kad ji nu- trauks visą kruviną veiklą ir sieks savo tikslų politiniu keliu. Šio IRA pareiškimo buvo lau- kiama nuo balandžio mėnesio, kai IRA politinės sąjungininkės „Sinn Féin“ politikai kreipėsi į IRA ragindami visiems laikams atsisakyti ginkluotos kovos su britų valdžia.

VARŠUVA

Autokratiškai Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašen- ka režimui pradėjus persekioti šioje šalyje gyvenančių lenkų mažumą ir taip dar labiau pa- aštrinus įtemptus Lenkijos ir Baltarusijos santykius, buvo nuspręsta iš Minsko atšaukti ambasadorių, pranešė Lenkijos užsienio reikalų ministras Adam Rotfeld. Per artimiausias kelias dienas dabar Lenkijoje atostogaujantis ambasadorius pareigas eis Andrzej Olborski,

tačiau netrukus, Minskui rei- kalaujant, jis turės išvykti iš Baltarusijos. Baltarusijos ir Lenkijos santykiai ėmė šlyti, kai Minskas paskelbė, jog nepri- pažįsta Lenkų sąjungos Balta- rusijoje vadovybės, išrinktos šių metų kovą, ir apkalinto Varš- vą, kad ji, pasinaudodama len- kų nacionaline mažuma, mėgi- na destabilizuoti padėtį šalyje.

SOFIA

Bulgarijos Socialistų partija pripažino nesugebėjusi sufor- muoti mažumos vyriausybės, nes parlamentas per balsavimą dėl pasitikėjimo atmetė jos pa- siūlytą ministrų kabinetą. Pa- gal šalies konstituciją, preziden- tas ši mandatą turi perduoti an- trajai pagal dydį politinei gru- pei parlamente — buvusių Bul- garijos monarchų palikuonio karaliaus Simeon II nacionali- niam judėjimui. Buvusio mo- narcho partija, mėgindama su- formuoti savo pačios vyriau- sybę, kreipėsi į visas kitas parti- jas, įskaitant socialistus ir tur- kų Judėjimą už teises ir laisves.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV ir Australija atskirai šalia Kyoto protokolo paskelbė pakta, kurio tikslas — kovoti su pasauliniu atšilimu. Tuo tarpu kritikai nurodo, kad šioje sutar- tyje nėra užsibrėžtų tikslų, ir ji traukys jau esamoms sutartims mažinti kenksmingų medžiagų išmetimą į atmosferą, pirmiau- sia — Kyoto protokolui. JAV, Australijai, Kinijai, Japonijai ir Pietų Korėjai tenka beveik pusė pasaulio gyventojų ir išmetamų medžiagų, sukeliančių pasauli- nį atšilimą. Bendrame jų pa- reiškime teigiama, kad naujo pakto tikslas — „siekti išspręsti energijos, klimato pokyčių ir oro

taršos problemas, atsižvelgiant į ekonomikos plėtotę“.

HOUSTON

Erdvėlaivis „Discovery“ ketvirtadienį susijungė su Tar- pautine kosmoso stotimi (TKS), bet prieš tai NASA paskelbė pri- stabdanti visus daugkartinio naudojimo laivų skrydžius, kad nepasikartotų „Columbia“ ne- laimė. Du kosminiai milžinai, daugiau kaip po 100 tonų ma- ses, susijungė švelniai trinkelė- dami vienas į kitą — tuo metu erdvėlaivį „Discovery“ vairavo jo kapitonas Eileen Collins. NA- SA sprendimas atidėti kitus skrydžius kiek aptemdė susi- jungimo džiaugsmą. NASA tei- gia, kad „Discovery“ starto vaiz- do įrašė matomos „skraidan- čios“ nuolaužos per daug pana- šios į tas, dėl kurių katastrofą patyrė erdvėlaivis „Columbia“.

KANADA

OTTAWA

Maždaug 450 Uzbekijos gy- ventojų, pabėgusių iš šalies 2005 m. gegužę, kai buvo nuslo- pintas sukilimas Andžan, bus apgyvendinti Kanadoje, JAV ir kitose šalyse, pranešė Kanados imigracijos ministerijos atsto- vas. Daugiau kaip 400 žmonių paliko Uzbekistano teritoriją, kai šalies valdžia sušaudė pro- testo demonstraciją Andžan.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Pietinėje Baghdad dalyje sukilėliams susprogdinus trau- kinio naftos cisterną, kilo mil- žiniškas gaisras. Apie nukentė- jusius žmones pranešimų kol kas nėra. Visame regione sosti- nės Dura rajone buvo matyti rūkstantys juodi dūmai.

PIRMOSIOS NAUJOJO POPIEŽIAUS DIENOS

Praėjus dviem mėnesiams nuo kardinolo Joseph Ratzin- ger išrinkimo popiežiumi, Vatikano laikraštys „L'Osser- vatore Romano“ buvo pateiktas pirmųjų naujojo popiežiaus dienų apibūdinimas. Vedama- jame straipsnyje teigiama, jog pirmieji du Benedikto XVI tarnybos mėnesiai buvo „kon- centruotas bei reiklus kvietimas“ žmonijai. Popiežiaus kelias tiesos „be nuolaidų“ iššūkį. Jo raginimai apeliuoja į intelektą, jo mokymas reikalauja ne tik priėmimo širdimi, bet ir suvoki- mo protu.

Vatikano laikraštys ne- dviprasmiškai atmetami kalti- nimai, jog popiežius savo iš- taromis gyvybės apsaugos nau- dai prieš bioetikos referendumą Italijoje neleistinai įsikišo į poli- tiką. Tik seniai atgyvenęs lai- cizmas gali gyvybės apsaugos reikalavimus laikyti neleistinu kišimusi. Bažnyčios skelbimo uždutis apimanti ir pareigą rodyti žmonėms tiesą apie juos pačius. Tikrasis Petro tarnybos požymis esąs ne absoliuti val- dzia, bet uždutis tarnauti.

Pirmąkart straipsnyje lygi- namas Jono Pauliaus II ir jo ipėdinio popiežiaus stilius. Rašoma: „Jei per beveik 27 pon- tifikato metus išmokome žvelgti į popiežių Wojtylą kaip į uolų bei nenuilstantį „pasaulio kle- boną“, tai per abu pirmuosius Benedikto XVI Petro tarnybos mėnesius ėmėme popiežiuje Ratzingeryje įžūrėti jautrų ir dėmesingą tiesos ir vilties ištroškusio Dievo tautos spiri- tus rektor“.

tyk. Tik seniai atgyvenęs lai- cizmas gali gyvybės apsaugos reikalavimus laikyti neleistinu kišimusi. Bažnyčios skelbimo uždutis apimanti ir pareigą rodyti žmonėms tiesą apie juos pačius. Tikrasis Petro tarnybos požymis esąs ne absoliuti val- dzia, bet uždutis tarnauti.

Pirmąkart straipsnyje lygi- namas Jono Pauliaus II ir jo ipėdinio popiežiaus stilius. Rašoma: „Jei per beveik 27 pon- tifikato metus išmokome žvelgti į popiežių Wojtylą kaip į uolų bei nenuilstantį „pasaulio kle- boną“, tai per abu pirmuosius Benedikto XVI Petro tarnybos mėnesius ėmėme popiežiuje Ratzingeryje įžūrėti jautrų ir dėmesingą tiesos ir vilties ištroškusio Dievo tautos spiri- tus rektor“.

GRINDIS IŠPLAUS ROBOTAS

JAV bendrovė, viena pir- mųjų pagaminusių dulkių siurblių robotą, tvirtina, kad jau lapkritį parduotuvėse pasirodys dar vienas šeimininkių pagal- bininkas — robotas, plauantis grindis.

Barlington, Massachusetts valstijoje, įsikūrusi „Robot“ bendrovė gamina robotus tiek karinėms, tiek namų ūkio reik- mės. Jos sukurtas „Roomba“ dulkių siurblys — tai disko for- mos nedidelė mašinytė, kuri pati važinėja po kambarius ir siurbia nešvarumus.

Grindų šluota robotas, savo forma ir išore primenantis „Roomba“ siurblių, automatiškai valo kieto paviršiaus grindis. Vieną žygį ji sušluoja nuo grindų visas stambias šiukšles, paskui užpurškia valomojo

skysčio. Tada pagrindinė šluota šveičia grindis. Paskui medinis valytuvus su gumos sluoksniu surenka visus nešvarumus. Grindys nusausinamos, robotui paskutinį kartą važiuojant per kambarį. Šie robotai valo plytelių, PVC plokščių ir me- dinis grindis. Šiaip jau sava- rankišką šluotą teks nuolat pripildyti valomojo skysčio, kurį gamina „Clorox“.

„Paplitus šioms šluotoms robotams „Scooba“, žmonės nebereikės paprastų šluotų ir kibirų“, — teigia bendrovės direktorius Colin Angle. Pasak gamintojos, nuo 2002 metų, kai parduotuvėse pasirodė pirmieji robotai dulkių siurbiai „Room- ba“, jų parduota 1,2 mln. 25 šalyse.

(Elta)

DRAUGAS, 2005 m. liepos 29 d., penktadienis

5

Dviračių žygis, skirtas parlamentinės tradicijos kūrėjams pagerbti

Š.m. liepos 29 d. Signatarų namuose (Pilies g. 26, Vilniuje) 11 val. prasidėjo Lietuvos krikščionių demokratų žygis dvira- čiais per Lietuvą, truksiantis iki rugpjūčio 12 d.

2005 metai — Lietuvai reikšmingų sukaikių metai: minime Nepriklausomybės at- kūrimo kovo 11 d. 15-ąsias me- tines; Lietuvos kariuomenės atkūrimo 15-ąsias metines, Steigiamojo Seimo suvažiavimo 85-metį, Didžiojo Vilniaus Sei- mo 100-metį. LR Seimas 2005- uosius metus paskelbė „Didžio- jo Vilniaus Seimo ir parlamen- tinės tradicijos metais“.

1920 m. gegužės 15 d. Stei- giamojo Seimo suvažiavime didžiausią frakciją sudarė krikščionių demokratų bloko frakcija, vienijusi 59 atstovus iš 112 išrinktų visų tautos at- stovų. Šiomet minime šių iškilų krikščionių demokratų, Stei- giamojo Seimo atstovų garbias sukaiktis: 120-ąsias Vlado Jur- gicio gimimo metines, 120-ąsias Mykolo J. Krupavičiaus (Žemės reformos autorius) gi- mimo metines, 120-ąsias Alek- sandro Stulginskio gimimo metines, 125-ąsias Antano Tu- mėno gimimo metines.

Dviračių žygio šūkis ir moto: „Semiūsio iš praeities stiprybės, kad kurčiau ateities Lietuvą!“ Žygio metu aplankomose vietovėse bus organizuojami įvairūs renginiai, sukaikių pa- minėjimai, akademinės pas- kaitos, reikšmingų vietovių aplankymai; bus renkami šalies

gyventojų parašai, kreipiantis į LR Seimo narius su prašymu savo veikloje didesnę dėmesį skirti moralios politikos princi- pams bei laikytis atsakomybės. Surinkti parašai bus perduoti LR Seimo pirmininkui Artūrai Paulauskui.

Žygio dalyviai per dvi savaites turėtų numinti per 1,200 km. Pirmąsias šešias dienas dviratininkai važiuos kartu, o Kėdainių rajone, Dot- nuvoje, kur valdant krikščio- nims demokratams 1924 m. buvo įsteigta Dotnuvos žemės ūkio akademija, žygio dalyviai pasidalins į dvi grupes: vieni pasuks Žemaitijos pusę, kiti — Aukštaitijos, o prieš paskutinę žygio dieną susitiks Vepriose ir kartu rugpjūčio 12 d. grįš į Vilnių.

Ant dviračių sėdi ketinantis LKD pirmininkas Valen- tinas Stundys apie būsimą žygį teigia: „Šis žygis — ne tik is- torinių asmenybių pagerbimas, bet ir reikšminga pilietinė akci- ja, žadinanti Lietuvos žmonių atsakomybę už savo valstybės raidą“.

Žygio organizaciniai partne- riai: VšĮ „Tėvynės sargas“, VšĮ „Pro Patria“, asociacija „Už Pilietinę visuomenę“. Žygį parėmė Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisi- ja, JAV veikiantys Tautos fon- das bei Popiežiaus Leono XIII literatūros fondas“.

Mindaugas Lingė
Žygio vadovas, LKD JS
pirmininkas

ISPANŲ PROTESTAS

Birželio 18 d. Madride dau- giu kaip pusė milijono (kitais duomenimis, daugiau kaip mili- jonas) žmonių dalyvavo demon- stracijoje, kuria protestuota prieš socialistų vyriausybės planus homoseksualų sąjungas teisiskai prilyginti santuokai. Demonstraciją organizavo Ispanijos šeimos forumas (FEF), skėtinė organizacija, vienijanti apie 5 tūkst. organizacijų bei draugijų. Šią iniciatyvą taip pat palaikė apie tūkstantis tarptau- tinių organizacijų ir 15 tarptau- tinių federacijų. Protesto de-

monstraciją rėmė Ispanijos vys- kupų konferencija, joje tiesio- giai dalyvavo 18 vyskupų, taip pat Madrido arkivyskupas kar- dinolas Antonio M. Rouco Va- rela. Ispanijos vyskupai pirma- kart po 22 metų viešai parėmė demonstraciją, nukreiptą prieš vyriausybės inicijuotą įstatymo pakeitimą. Šiuo įstatymu ho- moseksualų poroms būtų su- teikta teisė įvaikinti. „Homo- seksualų santuokos“ įstatymas Ispanijos parlamente pradėtas svarstyti balandžio mėnesį.

BŽ

K. Prunskienės siuntinys gabentas ne diplomatinio pašto

Atkelta iš 1 psl.

Sankt Peterburge įsikū- rusių Tarptautinių asmenybių rūmų siuntinyje buvo ministrės šeimai skirti ordinarai, pažymė- mai ir kitos regaliai. Neseniai ši organizacija K. Prunskienei įteikė apdovanojimą „Tarptau- tinė garbė“ bei jai ir jos šeimos nariams suteikė kunigaikščių titulus.

Kilus skandalui dėl žemės ūkio ministrei skirtu siuntinio,

juo susidomėjo ir prezidentas Valdas Adamkus, ir parlamenti- nis Užsienio reikalų komitetas (URK).

Kaip sakė šalies vadovo pa- tarėjas Edminas Bagdonas, in- formuotas, kad ministrei skir- tas siuntinys į Lietuvą buvo at- gabentas ne diplomatinio paš- to, o kaip privati siunta, prezi- dentas V. Adamkus yra įsitiki- nęs, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba dirba gerai, o diploma-

tinis paštas yra saugus.

Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas Karosas sakė, kad nors URM ir paneigė kaltinimus „nuteikinus“ diplo- matinio pašto siuntą, komitetas „ši istorija išsiaiškins iki galo“. Komiteto posėdis, į kurį URM atstovai kviečiami paai- škinti, atkels kelias K. Prun- skienei adresuotas siuntinys pa- teko į žiniasklaidą, bus šaukia- mas rugpjūčio pabaigoje.

„Gazeta Wyborcza“ Baltarusija „baudžia“ Lietuvą

Vilnius, liepos 28 d. (ELTA) — Baltarusija nori pasistatyti uostą Kaliningrade. Presiden- tas Aleksandr Lukašenka nesle- pia, jog tai turi būti „bausmė“ Lietuvai už jos priešiškus Baltarusijai, rašo ketvirtadienio numerįje Lenkijos dienraštis „Gazeta Wyborcza“.

A. Lukašenka tai aiškiai pa- sakė per susitikimą su minis- trais ir aukštais valdininkais, grįžęs iš Maskvos, kur jis lan- kėsi prieš kelias dienas. Apie šį susitikimą išsamiai informavo

Baltarusijos televizija. Prieigos prie jūros neturinti Baltarusija dabar eksportuoja savo prekes į Vakarų daugiausia per Baltijos šalių, Rusijos ir Ukrainos uostus. Oficialiais duomenimis, per metus šitaip išgabenama 17 milijonų tonų prekių, kurių didelė dalis tenka Klaipėdos uostui. Baltarusiai jame turi savo krantinę.

Bet prieš kelias dienas Minskas paskelbė ketinąs pa- sistatyti krantinę Kaliningrado uoste. „Kaip galime naudotis

mums priešiškos valstybės pa- slaugomis?“, klausė A. Lukašen- ka savo ministrų. „Negana to, kad jie mums nedraugiški, bet dar ir uždirba mūsų sąskaita. Net 30 procentų Lietuvos biu- džeto įplaukų gaunama iš Klai- pėdos uosto. Pažiūrėsim, kaip jie elgsis, kai nebegaus mūsų pi- nigų“, sakė jis.

Kaip rašo „Gazeta Wybor- cza“, A. Lukašenka klysta, ka- dangi Klaipėdos uostas nėra di- džiausias mokesčių mokesčiojas Lietuvoje.

Užsienyje dirbantiems tautiečiams valdžia bus pasiekiamą ranka

Vilnius, liepos 28 d. (BNS) — Elektroninės valdžios projek- tų kūrėjai žada, kad per du me- tus gyventojai galės internetu ne tik deklaruoti pajamas, bet ir užpildyti anketas dėl asmens tapatybės patvirtinančių doku- mentų, vairuotojų pažymėjimų išdavimo.

„Netrukus bus baigta kurti ir pradės veikti elektroninė pa- žymų apie teistumą išdavimo sistema. Suinteresuotiems as- menims nebereikės stovėti eilė- se ir šitaip bus sumažinta biu- rokratija“, per susitikimą su žurnalistais sakė vidaus reikalų ministras Gintaras Furmanavi- čius.

Skubiai teistumo pažymų išdavimo procedūras perkelti į internetą paskatino dažnai gau-

nama informacija iš Lietuvos atstovybių Europos šalyse, į ku- rias yra išvykę nemažai lietu- vių.

Norėdami legaliai įsidarbin- ti jie darbdaviui turi pateikti to- kias pažymas. Susirašinėjamas pašto trūkumai, o iš užsienio šalių tautiečiams vykti į paži- mas išduodantį Vidaus reikalų ministerijos (VRM) Informati- kos ir ryšių departamentą ne- patogu. Vienas pirmųjų apie su- sidariusią situaciją G. Furma- navičius informavo Lietuvos am- basadorius Ispanijoje Mečys Laurinkus.

Pažymų išdavimas — tai viena iš daugelio paslaugų, ku- rią ketinama jau netrukus pra- dėti teikti internetu.

Vidaus reikalų ministerija

(VRM), dalyvaujanti elektroni- nės valdžios kūrimu bei atsa- kinga už elektroninės erdvės saugumą, šiemet užsake visu- menės nuomonės tyrimą. Dau- giausiai gyventojų internete no- ri rasti informacijos apie me- diciną, socialines garantijas ir darbą.

Pagal anksčiau kurtas elek- troninės valdžios įgyvendinimo strategijas daugelis paslaugų jau turėtų būti teikiamos. Ta- čiau VRM sekretorius, kuruo- jantis elektroninės valdžios kū- rimo veiklą, Vaidotas Abraitis sakė, jog ne visos strategijos yra parengtos tinkamai.

Per 2004-2006 m. elektroni- nės valdžios plėtrai planuojama skirti 217 mln. litų Europos Są- jungos bei Lietuvos lėšų.

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Century 21 Pro Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.l.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus.: 773-590-0205
Res.: 708-425-7160
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

NAUJA GĖRIMŲ PARDUOTUVĖ

Angel's Spirits

1000 E. 31st Street
La Grange Park, IL 60526
PIRM. TREČ. nuo 11 v.r. — 8 v.v.
KETV. ŠEŠT. nuo 10 v.r. — 9 v.v.
SEKM. nuo 12 v.p.p. — 6 v.v.
TOMAS ŽUKAUSKAS
708-482-4019
angelsspirits@sbcglobal.net

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO.
NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukstė S. Kane, Vilma Jarušienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$670-\$710; 2 mieg. — \$770-\$810. Tel. 630-910-0644, Jana.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

SKELBIMAI

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

DR. AUGUSTINAS IDZELIS dalyvavo Lietuvių studijų savaitėje Dainavoje ir rugpjūčio 25 d. skaitys paskaitą apie istorinę 1941 m. įvykių Lietuvoje reikšmę ir taip pat pasidalins savo išspūdžiais iš susitikimo bei pokalbių su Lietuvos istorikais.

ŽIDINIO PAMALDOS, ŠV. MIŠIŲ auka ir rožinis, yra rengiamos šeštadienį, rugpjūčio 6 d., 8 v.r. pal. Jurgio Matulio misijos šventovėje Lemont, IL. Tą dieną yra švenčiamas Kristaus atsimainymas ant Taboro kalno. Visi nuosirdžiai kviečiami pamaldose dalyvauti.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ institutas rengia tautinių šokių mokytojų kursų 2005 m. rugpjūčio 14-18 dienomis Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI. Kursų programoje kalbėsime apie ateinančią šokių šventę, instituto suvažiavimą ir dalinsimės žiniomis apie tautinius šokius. Daugiau informacijos suteiks Nijolė Pupienė, 7355 S. Whipple, Chicago, IL 60629, tel. 773-436-7343.

RUGPJŪČIO 14 D., SEKMADIENI, 1 v.p.p. Beverly Shores, IN, Lituanicos Parke įvyks lietuvių klubo gegužinė. Jei norėtumėte paaukoti įvairių daiktų loterijai, mielai priimsime gegužinės vietoje. Bus daug vietos pasistatyti ten pat automobilius. Visus nuosirdžiai kviečiame ateiti, atvažiuoti, atskirti. Lauksime!

Skelbimas

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

AKADEMIKŲ SKAUTŲ (JAV IR Kanados) visuotinis suvažiavimas įvyks šių metų rugpjūčio 12-14 dienomis New Glarus, Wisconsin, šveicariškame miestelyje. Dalyvauti kviečiami visi lygiateisiai ASS nariai ir kandidatai, susimokėję 2005 metų nario mokesčių bei jų šeimų nariai ir svečiai, kurie domisi akademikų veikla. Visi maloniai kviečiami ir nuosirdžiai laukiami. Registracijos formas, kartu su mokesčiu, prašome atsiųsti iki liepos 30 d. Registracijos formas ir mokesčio čekius prašome siųsti adresu: fil. Vytis Kirvelaitis, I Custer, Lemont, IL 60439. Daugiau informacijos telefonu: 630-853-5650, Vytis.

RUGPJŪČIO 21 D., SEKMADIENI, įvyks „Draugo“ metinė vasaros gegužinė tėvų marijonų sodelyje, Čikagoje. Maloniai prašome paaukoti įvairių daiktų loterijai, kuriuos galite atnešti į „Draugo“ administraciją. Administracijos adresas ir darbo laikas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL, nuo 8:30 v.r. iki 4:30 v.p.p. Tel. pasiteirauti 773-585-9500.

„DRAUGAS“ DĖKOJA VISIEMS atsiliepusiems į prašymą paaukoti „Draugo“ gegužinės loterijai. Pirmieji aukotojai: Viktoras ir Francis Lapas, cinkas

Regina Juškaitė
Eglė Juodvalkė
Aldona Statis
Raimundas Grigaliūnas
Anelė Ramanauskienė
Elė Juodienė
B. ir B. Vindašiai
Šaulių organizacija
Magdalena Stankūnienė
Grazina Burneikienė.

Automobilių pasirodymai

Lemont miestelis, Illinois valstijoje garsus ne tik tuo, kad jame gyvena daug lietuvių, kad yra įsikūręs Pasaulio lietuvių centras, ne tik nuostabių senamiesčių, išsidėsčiusių kalvotoje vietoje su daugybe bažnyčių, bet ir visą vasarą vykstančiais renginiais — klasikinių, antikvarinių ir „senų“ automobilių pasirodymais.

Kiekvieną trečiadienį, nuo 4:30 v.p.p. iki 9 v.v. yra uždarytos Lemont senamiesčio gatvės Main Street, Stephen Street bei Canal Street. Tą vakarą plačiai atveriamos kavinės, barai, restoranai, ledainių ir galerijų durys, mat lemontiečiai su šeimomis eina pasižiūrėti ir vaikams parodyti automobilių parodo. O kokių „perliukų“ ten

yra! Tai labai brangūs klasikiniai, antikvariniai modeliai, jau seniai nebegaminami. Nuostabi pramoga visai šeimai.

Idomūs modeliai - lietuvių laisvalaikio užsiėmimas

Akis ganant, staiga užkliuvo du maži automobiliukai, visai nesiderinantys šalia senovinių „Buick“ modelio milžinų. Tiesiog neįsivaizduojama, kaip jame gali tilpti žmogus! Bežiūrėję, priejo tų mašinų savininkas ir pasiūlė atsisėsti vidun bei leido nusifotografuoti. Taip pradėjome kalbėtis. Pasirodo, tai antros kartos, visai gražiai lietuviškai kalbant Peter Vaiciunas iš Lemont, kuris maloniai papasakojo apie savo pomėgį ir aistrą seniems automobiliams.

— Dar būdamas vaiku mėgau buti savo tėvo įrengtose

Penssylvanija, kažkokių fermoj, o kitą atsivežiau iš Indiana.

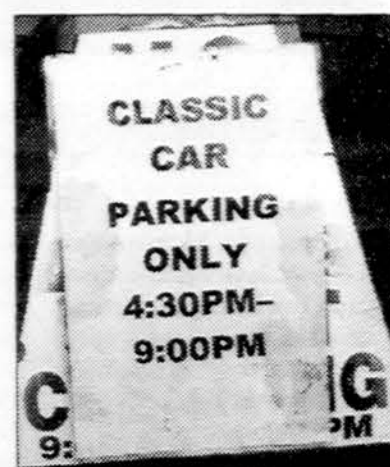
— Dėkoju Jums Peter ir linkiu sėkmės. Jūsų automobiliai tikrai ypatingi.

Kebliname toliau. Tarpe kitų puikuojasi „Mustang Cobra“ automobilis — mano vyro Giedriaus svajonė. Tarp kitų matome imantriai dažytus „Cadillac“, „Ford“, „Chevrolet“, kuriuos apžiūrėja ir maži ir suaugę. Staiga, lyg perkūnas iš giedro dangaus atsklido garsas, o paskui ji ir... „senas krepšas“ su tokiu pat vairuotoju geria prasme. Dar tokio seno lauko man gyvenime neteko matyti. Tai 1931 metų automobilis, kuris ne tik pats apšėpęs, bet ir visokiais antikvariniais rakandais apkabintas. Įpusėjęs tarp kitų automobilių, vairuotojas išdžidžiai išlipo, nuo stogo nusikėlė milžinišką lagaminą, išėmė iš jo

O smalsuoliai tik pyškino fotoaparatais, negalėdami atitraukti akių nuo antikvarinio fenomeno.

Jei kas nors dar nebuvo Lemont mašinų pasirodymuose, patariu apsilankyti. Patirsite gerų emocijų ir, žinoma, sužinosite kokius automobilius žmonės važinėjo prieš dvidešimt, penkiasdešimt ir dar daugiau metų.

Vitalija Sireikis

Mustang Cobra.

„Senjo“ automobilio savininkas.

Peter Vaiciunas su straipsnio autore prie savo 1931 metų „Ford“ modelio automobilio.

dirbtuvėse. Ten jis remontuodavo automobilius ir motociklus. Vėliau, baigęs mokslus, įsidarbinau automobilių kompanijoje, tačiau mane vis žavėdavo pats automobilio surinkimo procesas. Nusprendžiau pabandyti pats „padaryti“ automobilį. Nusipirkau kėbulą, pritaikiau jam variklį, pats pjaučiau langus, įrenginėju vidų, dažiau ir t.t. Visai neblogai išėjo. Tada nusipirkau antrą kėbulą, trečią...

Dabar, po daugelio metų, turiu pasakyti, kad esu sukonstravęs arti 100 automobilių. Šie, 1931 metų „Ford“ modelio automobiliai yra iš paskutiniųjų penkių, kuriuos dar turiu garaže. Jau pasenau, daugiau nebeturiu sveikatos šiam pomėgiui tęsti.

— Vienu automobiliu atvykote Jus, o kam skirta antroji mašina?

— Tai mano žmonos. Ji, beje, per daug metų tapo „senienų“ žinovė. Ji labai mėgsta važinėti šiais modeliais.

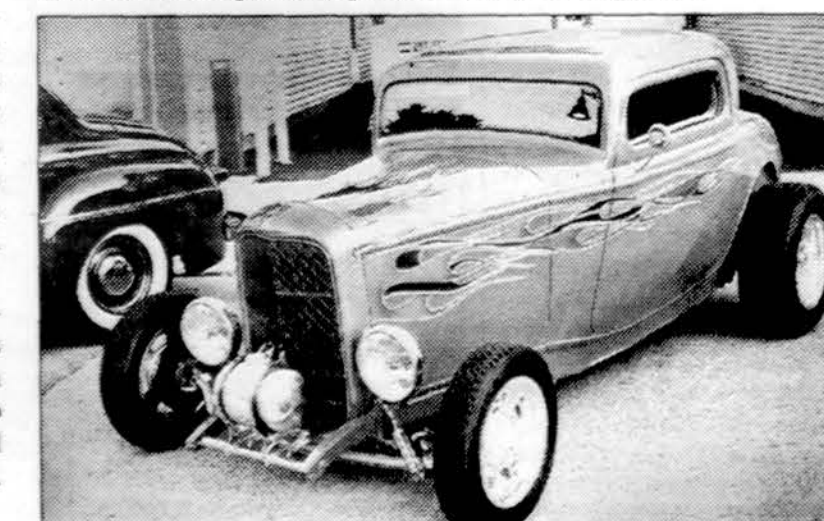
— Iš kur Jūs gaunate kėbulus, juk tokie seniai nebegaminami?

— Ieškau jų po visas Jungtines Valstijas. Štai šiuos, kuriuos matote parodoje pirkau

senovinį patefoną ir nuėjo nusipirkti užkandžių. Aš nuo šio vaizdelio vos iš koto neiškritau.

„Senasis“ automobilis.

Parodoje demonstruojami automobiliai.

Visos nuotraukos Giedriaus Sireikio.

Spaudos apžvalga

Filatelistų draugijos „Lietuva“ žurnalas Nr. 2004-1&2 (233)

Žurnalo redaktorius Jonas Variakojis rašo apie pastaruosius du draugijos „Lietuva“ išleistus žurnalus su spalvotų iliustracijų puslapiais. Tas, be abejo, pagerino žurnalo bendrą išvaizdą, tačiau nukentėjo draugijos iždas. Tai priežastis dėl kurios numeris vėluoja.

Šiame numeryje labai išsamiai aprašomas filatelistų draugijos „Lietuva“ 2004 metais lapkričio mėnesį vykęs visuotinis susirinkimas. Taip pat skelbiami minėto susirinkimo pranešimai ir nutarimai.

Žurnale informacija spausdinama dviem kalbomis. Norėjęs atkreipti dėmesį į žurnale įdėtą diplomą faksimile. Tai Lietuvos filatelistų sąjungos diplomą, įteiktą Jonui Variakojui už kolekciją „Žur-

„LITHUANIA“ PHILATELIC SOCIETY JOURNAL, No. 2004-1&2 (233) 2004

nalas/Lietuva“. Jonas Variakojis taip pat apdovanotas Paaukso medaliu.

Leidinyje redaktorius J. Variakojis aprašo pastaruosius

metu Lietuvoje išleistus pašto ženklus ir antspaudus bei pašto vokus.

Dr. Vytautas Doniela iš Sydney pateikia istorinių faktų straipsnyje „Vilniaus paštas 1918-19 ir 1920 metais (I)“. Tas pats autorius rašo straipsnį „Užsienio rinkėjo nuotykių su „angelukais“, o architektas-dailininkas Gediminas Karpavičius iš Kauno uždėda skaitytojams klausimą „Ką reiškia „filop“?“. Žurnalo pabaigoje gražiais aprašymais pagerbti mirusieji filatelistai: Eve A. Lukas, Juozas Žygas ir Algirdas Ruzgas.

Žurnalo administratorius Algirdas Putrius, 1100 Amber Drive, Lemont, IL 60439.

Parengia Vitalija Sireikis

„Draugo“ knygynėlyje

Ši knyga skirta Lietuvos Stačiatikių Bažnyčiai, kurios bendruomeninį pagrindą sudaro rusų tautos mažumos atstovai, istorijai. Nepriklausomos Lietuvos valstybės dvidešimties Stačiatikių Baž-

Andrius Marcinkevičius Saulius Kaubrys „Lietuvos Stačiatikių Bažnyčia“

nyčiai, iki tol gyvavusiai jai palankiomis Rusijos imperijos valdymo sąlygomis, buvo laikotarpis, kupinas sunkių vidinių ir išorinių bandymų, o kartu — senųjų vertybių perkainavimo bei nelengvo prisitaikymo naujoje politinėje terpėje etapas. Tai — gyvenimas kitokių tautinių idealų išpažinimoje lietuvių visuomenėje bei krašte vyravusios Katalikų Bažnyčios šešėlyje. Knygos autoriai, pasiremami iki šiol mažai skelbtais šaltiniais, nagrinėja tarpukario Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios atsakus į permainingo Lietuvos valstybei laikotarpio iššūkius, apžvelgia sta-

čiatikių parapijų tinklo plėtros aplinkybes, analizuoja Bažnyčios teisinės padėties įtvirtinimo ir stabilumo siekius, jos materialiosios egzistencijos peripetijas, dvasininkų ugdymo problemas, taip pat Lietuvos stačiatikių bendruomenės kėlimo, visuomeninės bei organizacinės sklaidos procesą.

Knygos kaina 10 dol., pridėdant 9 proc. užsakantiems IL valstijoje. Persiuntimo kaina 3.95 dol. „Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, tel. pasiteiravimui 773-585-9500.

Parengia V.S.